

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 6:20, leidžiasi 7:19

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Rugsėjo-September 5 d., 1973 m.

Kaina 15c

209

TREČIOJO PASAULIO VADU KONFERENCIJA

SOVIETŲ SPAUDA PUOLA SACHAROVĄ

MASKVA. — Sovietų spauda pradėjo nepaprastai piktą kampaniją prieš mokslininką Andrejų Sacharovą, kuris įspėjo Vakarų valstybes, kad santykių gerinimas su Maskva turi eiti ranka rankon su laisvėjimu pačioje sovietų sistemoje. Sacharovą pasmerkia kolektiviniai ir atskiri asmenų laišukai redakcijoms. Dvylia žinomų muzikų paskelbė atvirą laišką, kuriame Sacharovas ir jo režimo kritika vadinama "įžeidimu sovietų inteligentijai". Laišką tarp kitų pasirašė Dimitri Sostakovič, Aram Kačaturian ir Rodion Ščedrin.

Pravda paskelbė austrų komunisto H. Kalt straipsnį, kuriame jis kaltina Vakarų spaudą už jos puolimus prieš Sovietų Sąjungą. Straipsnyje sakoma, kad vakariečiai bijo socializmo, nes jo idėjos vis daugiau sklinda kapitalistiniame pasaulyje. Todėl Vakarų spauda sustiprinusi ideologinę kovą prieš Sovietų Sąjungą. Straipsnyje pripažįstama, kad paskutiniai Solženicino ir Sacharovo pareiškimai sukėlė kapitalistiniame pasaulyje kalbas apie sovietų disidentus. Tie du socializmo priešai iššaukė reakciją Vakarų spaudoje.

Pravda toliau kartoja, kad buržuazijos žurnalistas Maskvoje skleidžia prasimanymus apie sovietų disidentus, gaudami instrukcijas iš užsienio esančių emigrantų. Visos demokratinės laisvės ir teisės Sovietų Sąjungoje turinčios realų turinį, kada kapitalizmas jos tesančios formališ, be turinio.

Laiškai prieš Sacharovą visi kartoja pasipiktinimą, kad sovietų sistemoje išaugęs ir net mokslininku tapęs žmogus, gavęs švietimą ir visas sąlygas bei titulus, staiga atsisuktų prieš vyriausybę ir šmeižtų sovietų gyvenimo būdą. Tik išdavikas, "išverstakūris" taip galis elgtis. Kitas laiškas iš Magnitogorsko rašo, kad Sacharovas sovietų darbo liaudies buvo išleistas į mokslus ir gavo sąlygas dirbti mokslininko darbu, o dabar jis tai liaudžiai atsimoka kritikuodamas vadovybę ir pačią tėvynę.

Diplomatai jau seniai neatsimena tokios piktos sovietų spaudos atakos prieš atskirą žmogų. Tie Sacharovo puolimai primena 1958 metų spaudos puolimus prieš rašytoją Boris Pasternaką, kuris gavo Nobelio premiją už savo "Daktarą Živagą".

Žydai kuriasi arabų žemėse

TEL AVIVAS. — Izraelio valdančioji darbo partija patvirtino specialaus komiteto paruoštą planą, kuris numato buvusiose arabų žemėse steigti daugiau žydų gyvenviečių bei numato parduoti arabų žemes privatiems žydams ar organizacijoms. Šį planą skatino priimti gynybos ministris Dayanas, net grasindamas pasitraukti iš valdžios, jei planas būtų atmestas. Dabar jis taps partijos platforma ateinančiuose parlamento rinkimuose.

Ministeris Dayanas kartu suvaržė arabų samdymą žydų ūkiuose. Jis pareiškė nuvykęs į Sadotą, buvusią Egipto teritoriją, kad žemė žydams buvo duota, kad jie patys ją dirbtų, o ne kad samdytų beduinus, kurie buvo kariuomenės iš tos apylinkės išvaryti. Žydų ūkiai ten steigiami Izraelio saugumui užtikrinti, todėl arabams tuose ūkiuose negali būti vietos, pasakė Dayanas.

IŠ VISO PASAULIO

NEAPOLIS. — Italija anksčiau aiškino, kad choleros epidemija Italijon atkeliavo iš Afrikos su turistais, tačiau dabar pripažįstama, kad žmonės susirgo pačioje Italijoje nuo jūros straigių, ir vėžiu. Pietinėje Italijoje jau mirė 11 žmonių, ligoninėse serga šimtai. Žmones skiepyti padeda ir Amerikos 6-tojo karo laivyno gydytojai. Vienas žmogus nuo choleros mirė ir pačioje Romoje. Mokyklos, teatrai ir turgavietės daug kur uždarytos.

MASKVA. — Sovietų spauda paskelbė, kad Kaukaze mirė seniai garsintas Shirali Mislimov, kuris buvęs 168 metų amžiaus. Jo trečioji žmona irgi jau turinti 107 metus. Gydytojai tvirtina, kad ramus kalnų gyvenimas, paprastas, sveikas maistas išlaikė Mislimovą sveiką. Jis tik prieš 5 metus metė piemens darbą, tačiau kasdien dirbdavo savo darže, skaldydavo malkas ir daug vaikščiodavo. Jo maistas buvo vištinės sriuba, sūris ir ragintas pienas. Barzovų kaimė, Kaukaze, gyvena daug šimtamečių. Neseniai kaimas šventė 100 metų gimtadienį Mislimovo vaikaičiui.

NEW DELHI. — Indija nuostatė, kad per metus tik 20 amerikiečių galės atvykti studijuoti Indijoje. Anksčiau jų skaičius nebuvo ribojamas, pernai studijavo 550 amerikiečių. Indijos spauda rašo apie "akademinių kolonializmą".

WASHINGTONAS. — Pragyvenimo Kainų Taryba paskelbė, kad duotas leidimas Paštų Valdai pakelti kainas antrąs, trečias ir ketvirtąs klases laiškam ir siuntiniams. Pabrangimas įsigalios rugsėjo 9 d. vidurnaktį.

WASHINGTONAS. — Iždo sekretorius George Schultz spalio 1 d. su stipria delegacija atvyks į Maskvą tartis dėl prekybos santykių išplėtimo. Spalio 4 d. delegacija vyks į Jugoslaviją ir Šulcztas spalio 5 d. pasakys kalbą V. Vokietijoje.

Venezueloj minėjo Kalantos sukaktį

Venezuelos laikraščiai "El Universal" (VL3 d.) ir "El Carabobeno" (VL3 d.) paminėjo Romo: Kalantos susideginimo ant Lietuvos laisvės aukuro metines. Idėjo jo fotografijas. Idomu, kad Kalantos mirties metinės kaip tik sutapo su Sovietų Sąjungos "parlamentarų" viešnagė Venecueloje. Tas ir sukėlė ypatingą Caracas gyventojų dėmesį, ypač lydint eisena, kuri prie Simon Bolivar paminklo sudėjo gyvų gėlių vainiką, papuoštą Lietuvos ir Venecuolos tautinėmis vėliavomis.

Laikraštis "La Religion" taip pat paminėjo tą įvykį. (E)

Pagal Japonijos tradicijas viena dieną metuose japonai turi gerai pavalgyti ungurio. Čia matome parduotuvėje pastatytą vandens tanką, iš kurio šeiminiškės bando ištraukti gyvus, slidžius ungerius. Prietariai sako, kad ungerio mėsa sugrąžina žmogui energiją, išieškotą per vasaros karščius.

BOMBA LENINO MAUZOLEJUJE

MASKVA. — Praėjusį šeštadienį V. Vokietijos laikraščio korespondentas iš Koelno pranešė iš Maskvos apie bombos sproginimą Lenino mauzolejuje Maskvoje. Vėliau laikraščio ir spaudos agentūrų atstovai iš Maskvos davė ir daugiau žinių, kurių Maskvos spauda neminėjo. Pasirodo, kad keturi iš provincijos atvykę žmonės atėjo į Lenino mauzolejų. Vienas vyras išsiėmęs padėjo netoli Lenino karsto namie pagamintą bombą. Ji sprogo nelaiku, užmušdama bombą atnešusį vyrą ir dvi moteris, atėjusias į mauzolejų.

Iš patikimų Maskvos šaltinių New York Times ir UPI agentūra patyrė, kad mauzolejus nuo sproginimo nenukentėjo. Valdžia sustiprino muzejiaus apsaugą, tačiau leido toliau lankyti tą paminklą, nors pirmadieniais jis paprastai būdavo uždarytas. Lankytojai turi parodyti sargybiniams savo rankinukus ar portfelius. Sargybiniai daug stropiau apžiūrinėja lankytojų drabužius.

Sovietų šaltiniai, kaip jau įprasta panašiais atvejais, paskelbė, kad vyriškis, kuris žuvo bedėdamas bombą prie Lenino karsto, buvęs protiniai nesveikas, neseniai paleistas iš beprotnamio. Stebėtojai spėlioja, kad šis incidentas buvo neišaiškinto politinio protesto žygis.

Waldheimas baigė apžvalginę kelionę

AMANAS. — Jungtinių Tautų sekretorius Waldheimas baigė savo kelionę Viduriniuose Rytuose, kur jo paskutinis sustojimas buvo Jordane. Jis išsikalbė su arabų ir Izraelio vadais ir išgirdo tuos pačius, sunkiai suderinamus, prieš pasiūlymus. Arabai reikalauja, kad Izraelis atitrauktų savo kariuomenę iš arabų žemių ir tik tada žada derėtis su juo dėl ateities santykių. Izraelis tvirtina, kad derybos turi prasidėti be jokių sąlygų ir kariuomenės atitraukimas turi būti vykdomas po derybų.

Kuwaito šeikas al Sabah atvyko į Egiptą pasitarti su prezidentu Sadatu. Kuwaitas jau sumažino savo parduodamo žibalo kiekį. Egiptas organizuoja žibalo gaminančias arabų valstybes, kad jos darytų spaudimą Vakarų šalims, remiančioms Izraelį.

HONG KONGAS. — Staiga miręs filmų aktorius Bruce Lee, Amerikos kinitis, pasirodė turėjęs kūrė marijuanos ar hašišo nuodų. Teismo skrodimas bando nustatyti mirties priežastį.

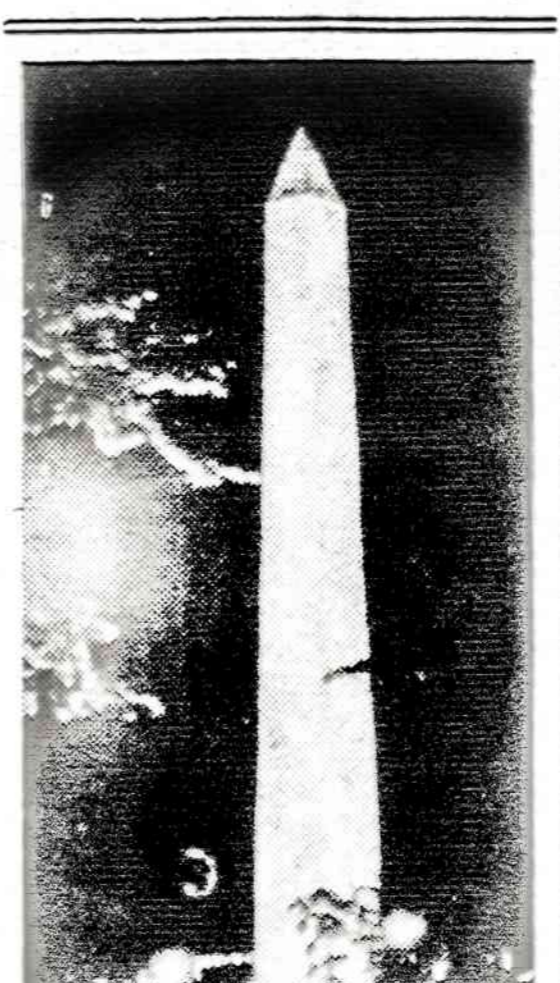
Libija pakelia žibalo kainas

BEIRUTAS. — Libijos vyriausybė paskelbė, kad ji pakels naftos kainas 30%. Libijos premjeras Abdel Salam Jalloud pranešė Libano laikraščiu Al Anwar, kad ateityje Libijos žibalo statinė kainuos 6 dol. Be to, Libija nepriims mokėjimų Amerikos doleriais, nes dolerio vertė nukritusi. Libija norėsianti tokios valiutos, kurią galima iškeisti į aukso. Premjeras nepaaiškino, kuri valiuta Libijai bus priimtina.

Libijos valdžia praėjusią savaitę nacionalizavo dar vieną žibalo bendrovę — Amoseas Oil, kurios savininkai yra Texaco ir Standard Oil.

Libijos žibalo pabrangimas daugiau palies Europos vartotojus. Bijoma, kad kitos žibalo eksportuojančios valstybės pasėks Libijos pavyzdžiu. Libijos premjeras pasakė spaudai, kad, jei vakarų bendrovės n emokės Libijos nustatytą kainą ir nepildys kitų sąlygų, Libija tik tiek žibalo eksportuos, kiek jai bus reikalinga lešų savo valstybiniams planams vykdyti.

Arabų spauda šaltai sutiko žinią, kad valstybės sekretoriumi paskirtas žydų kilmės Kissingeris. Al Hawades žurnalas vadina Kissingerį "Baltųjų Rūmų Rasputinu, kurio paskyrimas valstybės sekretoriumi yra Amerikos karo arabams paskelbimas".

Washingtono populiarī vieta — parko paminklo "ada", vakarais apšviesti.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

● Vakar 10-ties arabų valstybių užsienio reikalų ministrai suvažiavo į Kuwaitą svarstyti bendros politikos Amerikos ir kitų Izraelio rėmėjų atžvilgiu. Libija jau paskelbė, kad ji už savo naftą neims Amerikos dolerius. Po to doleris Europos bankuose ėmė svyruoti.

● Londone trys policininkai buvo sužeisti, kai sprogo jų automobilyje bomba. Policija nustatė, kad tai ne aiški bomba, bet keršto siekiančių gangsterių.

● Danijos policija kaltina daną kalinį Kopenhagos viešbučio padėgimu. Gaisre žuvo 35 asmenys, jų tarpe 20 amerikiečių turistų.

● Gallupo apklausinėjimas parodė, kad 52% amerikiečių tik, kad Watergate tardymai senato komitete Amerikai yra naudingi. Tik 28% sako, kad senato komitetas teturi tikslią susilpninti prezidentą Nixoną ir jo vyriausybę.

● Prie Texas siautusių tropikų audrą "Delia" vakar ėmė silpnėti.

● Du Palos Hills policininkai, grįžę privačiu lėktuvu iš meškeriojimo Kanadoje, lietui lijtant užkliuvo už lyno, laikiusio aukštą ryšių bokštą ir, lėktuvui nukritus, žuvo.

Kritikų premijos

Lietuvių "emigracinės kritikos (A. Greimo ir kt.) koncepcijas" kritikavo Kostas Korsakas gegužės 22-25 d. Maskvoje įvykusiame "Association Internationale des Critiques terraires" (Tarpautinės Literatūros Kritikų Sąjungos) suvažiavime. Sesijos metu buvo paskelbtos TSRS Rašytojų ir žurnalistų sąjungų premijos už literatūrinės kritikos darbus. Laureatų tarpe buvo ir partinis kritikas A. Bučys. (E)

ARABAI SIŪLO PASMERKTI IZRAELI

ALŽIRAS. — Šiandien Alžire prasideda nesurišusių pasaulio valstybių vadų konferencija, kurioje dalyvauja daugiausia Afrikos, Azijos ir Pietų Amerikos valstybės. Laukiama 60 valstybių galvų ir 15 žemesnių valdžios atstovų. Žadėjo atvykti: Jugoslavijos prezidentas Tito, Kubos Fidel Castro, Indijos Indira Gandhi, Egipto prezidentas Sadat ir Etiopijos imperatorius Heile Selassie. Šalia valstybių galvų į konferenciją suvažiuoja įvairių išlaisvinimo frontų delegacijos: Afrikos, Palestinos ir net Puerto Ricos.

Agituoja žmones prieš Maskvą

PEKINAS. — Kinijoje po komunistų partijos kongreso pradėta masinė kampanija, kuri primena "kultūrinę revoliuciją". Agitacija vedama prieš du priešus: "išorinį" — Sovietų Sąjungą ir "vidinį" priešą — jau žuvusį Lin Piao, kurio idėjos, matyt, Kinijoje dar stiprios. Jis kaltinamas tarnavęs "revizionistų tiklos vadui" — sovietų komunistų partijos sekretoriui Brežnevui.

Praėjusią savaitę Pekino universitete įvyko trys masiniai mitingai, kur klausytojai buvo raginami "sukelti mases" prieš šalies priešus. Partijos centro komiteto nariai išvažinėja į provinciją "vadovauti diskusijoms". Įmonėse, mokyklose, kariuomenės daliniuose agitatoriai aiškina Lin Piao nuodėmes ir primena, kad jis buvo Maskvos tarnas. Visur keliamas "socialinio imperializmo" pavojus.

Princas Pilypas atvyko į Maskvą

MASKVA. — Britanijos karalienės vyras, princas Pilypas atvyko į Maskvą. Jo dukte, princesė Anne jau kelios dienos Kijeve ruošiasi Europos Jojimo pirmenybėms, kuriose ji dalyvauja.

Princas Pilypas atskrido iš Londono savo privačiu lėktuvu, kurį aerodrome pasitiko sovietų viceprezidentas Fiodor Surganov. Vėliau princas kalbėjosi su prezidentu Podgornu.

Laukiama, kad ši princas keilione padės pagrindus geresniams Britanijos santykiams su Sovietų Sąjunga, kuri labai užsigavo, kai britai 1971 metais išvarė virš 100 sovietų diplomatų ir agentūrų vedėjų, kurie šnipinėjo.

Bolševikų nužudytas caras Nikolajus buvo karalienės Elzbietos senelio, karaliaus Jurgio V. tojo, pusbrolis. Pilypas ir jo dukte yra pirmi britų karališkos šeimos nariai Sovietų Sąjungoje.

Unijų vadas kritikuoja Nixoną

WASHINGTONAS. — Darbo unijų federacijos prez. George Beany savo Darbo dienos tradicinėje kalboje puolė prezidento Nixono ekonominę politiką, dėl kurios Nixonas istorijoje liksis "vieno blogiausiu mūsų prezidentu".

Nuo Nixono išrinkimo infliacija padvigubėjo ir didžiausia pasaulio maisto gamintoja — Amerika — pradėjo jausti maisto trūkumą. Namų statyba sumažėjo, tik bankai ir didžiosios korporacijos gerai verčiasi, pasakė Meany. Prieš Nixoną išrenkant, nedarbas buvo visai nedidelis, nebuvo maisto ar pramo-

Alžiro miestas papuoštas įvairiomis vėliavomis ir šūkiomis arabų, anglų ispanų ir prancūzų kalbomis. Šūkiams pasmerkia karines bazes užsieniuose, smerkia imperializmą, rasizmą, apartheidą.

Alžiro spauda vadina šį suvažiavimą neturtingųjų valstybių konferencija. Konferencijai pasiūlytame manifeste, kuri parašė konferencijos šeiminkas — Alžiras, pasmerkiami užsienio monopolai, neturtingųjų išnaudojimas ir bet kurie stipriųjų spaudimai: politiniai, ekonominiai ar kariniai.

Arabų valstybės į konferenciją atsivežė ir savo rūpesčius — Izraelį ir jo ekspansiją. Ši kampanija pasmerkia zionizmą ir paskelbtai Izraeliui visišką boikotą.

Nesurišusios valstybės pradėjo organizuotis prieš 10 metų. Tuo metu tokių valstybių, kurios nepriklausytų susidariusiems blokams: komunistų blokui su Maskva priešakyje ir NATO blokui su Amerika, buvo daug mažiau. Pagrindiniai "trečiojo pasaulio" valstybių organizatoriai buvo Egiptas, Jugoslavija, Indija ir Indonezija.

Alžiro "Tautų Rūmai", kuriuose vyksta konferencija, buvo statyti Afrikos ir Azijos valstybių konferencijai 1965 metais. Ta konferencija tada neįvyko, nes Alžire įvyko perversmas, kurio vadas buvo dabartinis Alžiro prezidentas Boumediene.

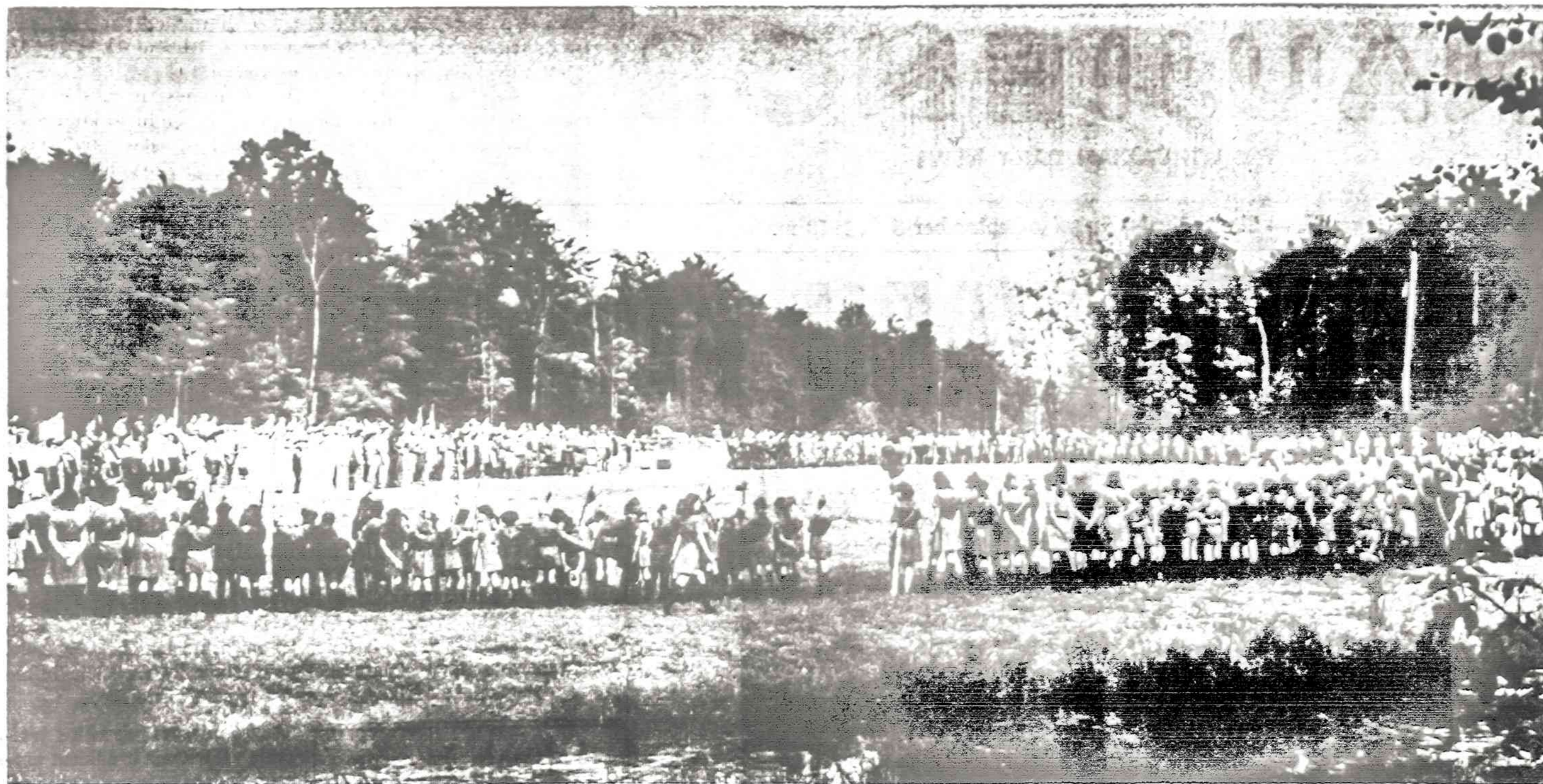
Iš konferencijos jokių konkrečių nutarimų nelaukiama. Bus pasakyta nemažai kalbų ir pakartoti seniai kartojami šūkiai prieš išnaudojimą, rasizmą ir neokolonializmą. Alžirui šitokią konferenciją suorganizuoti kainuoja apie 50 mil. dol. Daug kas Alžire mano, kad valdžia tą sumą galėjo skirti naudingesniems tikslams.

Brazilijos lietuvių žinynas

Brazilijos lietuvių žinynas seniai pasirodė. Turiny: Pasaulio lietuvių, kur sudėtį Lietuvos diplomatų ir konsulu, Vliko, Tautos Fondo, Elty, PLB ir kt. adresai — 15 psl.; religinės įstaigos; ryšiai — pasaulyje esanti lietuvių spauda, radijai, kultūros centrai ir kt.; švietimas — lituanistinės mokyklos, švietimo šalpos organizacijos, archyvai, muziejai, profesinės, mokslo ir visuomeninės organizacijos; jaunimas; daug kitos medžiagos, liečiančios plačiai pasiskleidusius lietuvius.

Leidinį paruošė Brazilijos Lietuvių Akademinis Sambūris. Išleido — Brazilijos Lietuvių Bendruomenė, spaudė "Mūsų Lietuva". 1973 m., tiražas 2000 egz. Adresas: Uma publicacao da associacao Litwana de Accademico, Caixa Posta 2928, 01000 Sao Paulo, Brasil. (E)

nės gaminių stokos ir doleris buvo tvirtas ir gerbiamas visame pasaulyje, kalbėjo Meany.

Paradų aikštė, į kurią rugpjūčio 26 d. susirinko visi Jubiliejinės Stovyklos stovyklautojai (Beaumont stovyklavietėje prie Clevelando).

atvyko visi stovyklautojai ir gausus būrys svečių. Laužą pradėjo v. s. A. Saulaitis, SJ. Toliau jam vadovavo skautė Vida Barakauskaitė, skautas vytis Arūnas Čiuberkis ir kt.

Laužo metu latvių Vyriausias Skautininkas vad. Fr. Sipols lietuvių kalba paskaitė labai gražų ir turtingą sveikinimą. Čia pat latvių skautė ir skautai padainavo porą dainelių.

Toliau sekė atskirų vietų pasirodymai ir dainos. Laužas užsitęsė virš dviejų valandų.

Sekmadienio rytą į stovyklą atskrido iš New Yorko Latvių Skautų Prezidentas vad. Alfredas E. Gaujenieks, Latvių Skautų Vyriausias Skautininkas vad. Gaujenieks ir jų sūnus skautas. Kartu atvyko Clevelando latvių skautų vadovas vad. Hugo Klingbergs ir būrys latvių sk. vadovų ir vadovų iš Clevelando ir Detroito.

Fo pusryčių jūrų skautai ir skautės, dalyvaujant aukštesiems stovyklos vadovams, pagerbdami žuvusius ir mirusius jūrų skautus, nuleido į ežerą vainiką.

11 val. lauzavietėje įvyko pamaldos. Jas atnašavo visi penki stovykloje buvę skautų kapelionai, o turiningą pamokslą pasakė Jėzuitų provinciolas tėvas Kijauskas, SJ.

2 val. posėdžių salėje įvyko svečių priėmimas ir apdovanojimas ordinais. Geležinio Vilko ordinu buvo apdovanoti v. s. Pl. Kurgonienė ir v. s. Tallat-Kelpša. Lelijos ordinu apdovanoti: Latvių Skautų Prezidentas vad. Alfredas E. Gaujenieks, Latvių Skautų Vyriausias Skautininkas vad. Fricis Sipols. Ordinu už Nuopelnus apdovanoti: Latvių skautų Amerikos rajono vadovas vad. Raimunds Čaks ir Estų skautų vadovas Udo Jurima.

Vakare 6 val., gausiam būriui svečių stebint, įvyko Jubiliejinis Paradas. Šį kartą visi stovyklautojai ir svečiai latviai

STASYS LOZORAITIS, ir.

Lietuvos diplomatinės tarnybos narys, Jubiliejinėje Stovykloje akademikams skautams skaitys paskaitę "Lietuvos valstybinis klausimas pasaulinėje plotmėje".

skautiškų žaidimų varžybų šventė šiais metais ruošiamą rugsėjo 23 d. 1 val. p. p. Bučo sode, Willow Springs. Šventėje dalyvaus visų keturių Chicago tuntu draugovės ir laivai. Šiai šventei yra ruošiamas naujas programa, nepamirštant ir senų gerų žaidimų.

Šventėje vyks ir tėvelių bei rėmėjų gegužinė su vaisėmis ir kitais naujais įvairumais. Visi iš anksto kviečiami rugsėjo 23 d. praleisti skautiškų žaidimų šventėje.

★ Paskaitininkai vyresniųjų savaitgalinėje stovykloje Kanadoje. "Šiaurės Pašvaistė" sk. vyčių ir vyr. skautiškų savaitgalinė stovykla Romuvoje prasidėjo rugpjūčio 30 d. ir baigėsi rugsėjo 3 d. Paskaitas, pašnekėjus bei diskusijas įvairiomis temomis atliko dail. A. Tamošaitis, dr. I. Gražytė-Maziliauskienė, dr. V. Fidleris, sesė ps. Ignė Marijošūtė, s. I. Meiklejohn, v. s. M. Vasiliauskienė, ps. R. Senlenis.

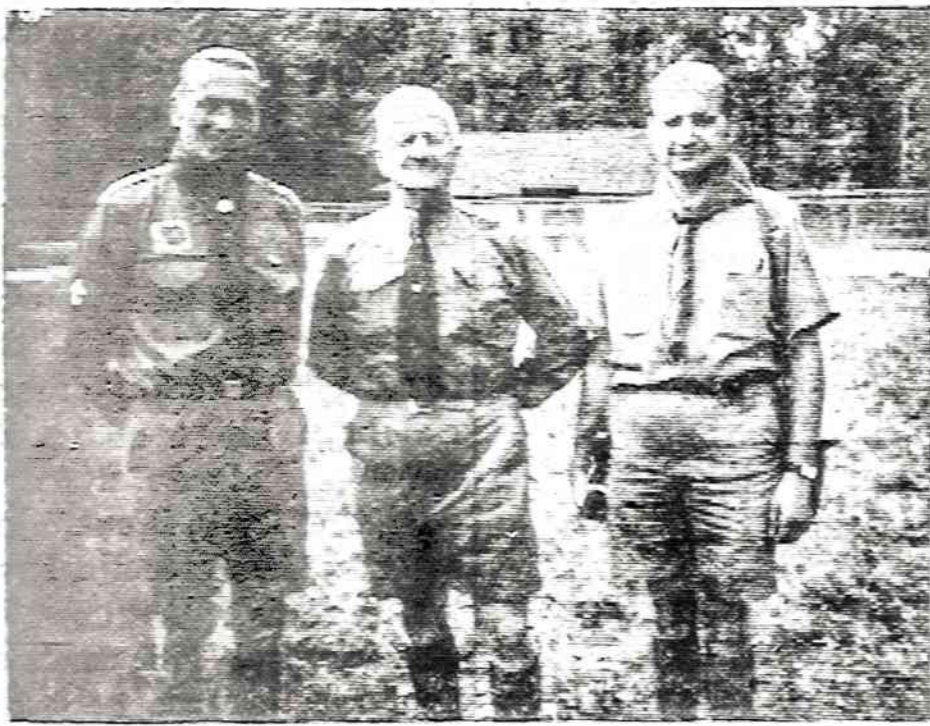
Lauksime smulkesnio aprašymo bei nuotraukų.

★ Šaudymo varžybų rezultatai. XI-toj Vilniaus vardo Romuliejinis Paradas. Šį kartą visi stovyklautojai ir svečiai latviai

Mūsų SKAUTIJA

LEIDZIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS
Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

X-JI METAI NR. 30 (424)

v. s. PETRAS JURGĖLA,

Lietuvos skautų įkūrėjas, tarp skautininkų, kurių pavardžių fotografas neatšiuotė. s. A. Glodo nuotr.

Keturių jubiliejų paukšnėje

SESĖ ŽIVILĖ NEŽINOJO...

"Kiss me, I'm Lithuanian"

Šiais laikais labai populiari kaldinti įvairius ženklelius — buttons. Neatsilikome nei mes, prieš keletą metų trispalvės fone pasirodė ir Lithuanian Power "guzikai". Nulydėjome juos ramiai šypsniu ir... užmiršome.

Praėjusiais metais, po Pas. Liet. Jaunimo Kongreso, keliauvau žaliuoju Wisconsinu ir mažoje pakelės stotelėje staiga sugrįžo anie šūkiu. Sugrįžo tokiu dideliu džiaugsmu, kad tebenešioju krūtinėje dar ir šiandien. Prie automobilio stovėjo dvi jaunos merginos, o jų švarkelių atlapuose švietė "guzikai" su įrašu. "Kiss me, I'm Lithuanian!"

Neatsispyriau pagundai jas užkaibinti. Štai, statistika: jos ką tik iš Jaunimo Kongreso: viena iš Chicago, antra iš Kanados. Živilė, kaip paaiškėjo, skautė, antroji — šokėja taut. šokių grupėje: abi pirmų metų studentės.

Kodėl tu įsisegusi šį ženklelį?

— Aš nežinau. — Živilė man atsakė. — Visos lietuvaitės nešioja, prisisiegiau ir aš.

Mes išsiskyrėme savais keliais, tačiau dar ir po metų dirgina mane tas nesuprantamas, bet džiugus jausmas, kad sutikau sesę tolimame žemyno kampe, kur ji tokiu nepaprastu būdu prisistatė lietuvaite.

Živilė nežinojo, kodėl ji aną ženklelį nešiojo. Ir aš ilgai neturėjau atsakymo, kodėl ženklelis tebedirgina širdį net iki šiandien. Tur būt visų šios planetos sutvėrimu tokia dalia: paukščiai nežinodami skrenda į pietus, lokys žiemai raušia gilų urvą, linas saulei atveria savo žiedą, žmogus...

Iš tikrųjų, o ką daro žmogus?

★
1972-tieji mums lietuviams yra bent keturių didelių sukaktų metai. Po 55 metų sueina nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir nuo LSS įkūrimo, pusšimtį neseniai atšventė mūsų žurnalas Skautų Aidas. Senelį Vilnių šiais metais vainikuojame 650 m. sukaktuvėmis. Tos pačios sukaktys ir suvedė mus į Jubiliejinę Stovyklą.

Prieš pusmetį dar dažnas nežinojom (štai, dar vienas nežinojimas!), ar važiuosime, svars-tėme, kas mus ten traukia, ar veria tokius tolius keliauti. O šiandien dunda Beaumonto keliai nuo liet. skautų eisenų, juo-

kas skardena tarp palapinių, laužų, šūkiu aidi griausmu. 900 širdžių lietuviška jėga! Su kokiais šūkiu ženkliuose turėtume vaikščioti po šios stovyklos?

Karaliaus Mindaugo tauta. Gedimino galia! Emilijos Platerytės dukterys. Dariaus - Girėno ainiai. Lukšio ir Juozapavičiaus keliu. Gražinos karžygės. Kalantos tėvynainiai.

★
Jų eilė begalinė. Šimtai var-dų šių metų jubiliejui!

Gal būt tik protu visų neapglėbėme. Ir sesė Živilė anuomet mažoj pakelės stotelėje nežinojo, kodėl atlape ženklelis kabojo. Ir aš ir tu, sese-brolai, gal nevisada žinojom, kodėl mes kartu iškylavom, ilgesingai žiūrėjom į laužo liepsnas, laukėm lankymo valandos, mylėjom ir pykinome savo vadovus.

Fameni, sakei: "Tonight we going to bendras laužas", "Watch out, sesė draugininkė ir Com-ming", "Did you see my švilpu-kas?" Matai, ir prie angliško liežuvio reikėjo tų mažų žodelių; o ar žinai, kodėl juos įpynei? Aš išduosiu paslaptį.

Gal nežinojai, bet ir ilgesys ir žodžiai ir lietuviška daina buvo slapta įdegti tavo širdyje labai seniai. Savo genčiai juos die-gė senelis Gediminas, kunigaikš-tis Vytautas, baudžiauninkai, senelė prie ratelio, partizanai tėviškės miškuose, tremtiniai ir išveivai penkiuose žemynuose.

Mes gyvename jų dvasia ir nuosimėjais — jumis, kurie šiandien esate skiltininkai, draugininkės, vyčiai, gintarės, budžiai, Tikime, kad tuo pačiu didvyrių keliu jus vesite mūsų mažuosius ir rytoj, kur laukia tiek pat nepaprastų nuotykių, kaip ir vakar, kai mes žaidėme, arba šiandien, kai Didįjį žaidimą vedate jūs, jaunieji vadovai!

P. S. Sese Živilė, nešiok aną ženklelį ir didžiūnoks!

PASKUTINĖS DIDŽIOSIOS DIENOS

Jubiliejinėje Stovykloje prie Clevelando

Jubiliejinėje skautų ir skautiškų stovykloje šventiška nuotai-ka prasidėjo penktadienio vakara, VIII.24, vėliavos nuleidimu jūrų skautiškų pastovyklėje. Į vėliavos nuleidimą atvyko visa skautiškų seserijos stovykla su savo atstovais iš skautų stovyklos.

Atvykusi Seserijos vadija, vyriausia skautininkė s. L. Milukienė, Brolijos vyriausias skautininkas v. s. P. Molis, pirmūnas v. s. P. Jurgėla ir kiti atstovai buvo jūrų skautiškų sutikti jūrų skautiškų su savotiškais koman-domis ir kitomis ceremonijomis. Visiems įėjus į vėliavų aikštę, viešniais ir svečiais pasitiko pastovyklės viršininkė j. s. Kunsmanienė. Prieš nuleidžiant vėliavas stovyklautojas keliais žodžiais pasveikino vyr. skautininkę s. L. Milukienę ir pirmūnas v. s. P. Jurgėla.

Šeštadienį jau nuo pat ryto jautėsi šventiška nuotai-ka. Stovyklon rinkosi skautų ir skautiškų tėveliai ir kiti svečiai.

2 val. po pietų stovyklos pasitarimų salėje įvyko gausus skautininkų-ųjų susirinkimas, dalyvaujant virš šimto asmenų. Jame buvo

pagerbtas pirmasis Lietu- vos skautų Vyr. Skautininkas v. s. V. Šenbergas, šven-

dien, kai Didįjį žaidimą vedate jūs, jaunieji vadovai!

P. S. Sese Živilė, nešiok aną ženklelį ir didžiūnoks!

skautas Juozas Stasiulevičius

ėias garbingą 75 metų sukaktį.

Siam subuvimui vadovavo v. s. Kurgonienė. V. s. Pr. Karalius trumpai nušvietė v. s. V. Šenbergo darbus mūsų skautijai ir įteikė prisiminimui, s. Vl. Bacevičiaus paruoštą, skydą su Lietuvos gintaro lelijėle.

V. s. V. Šenbergas labai su- jaudintas padėkojo visiems susirinkusiems už jo pagerbimą. Po to v. s. Vl. Vijeikis pradė- jo jo paties sukurtą šiai stovyk- lai dainelę ir Chicago vyresniųjų skautiškų būrelis padainavo nuotai-kingą dainelę. Toliau visi sve-čiai pasivaikšino kavute.

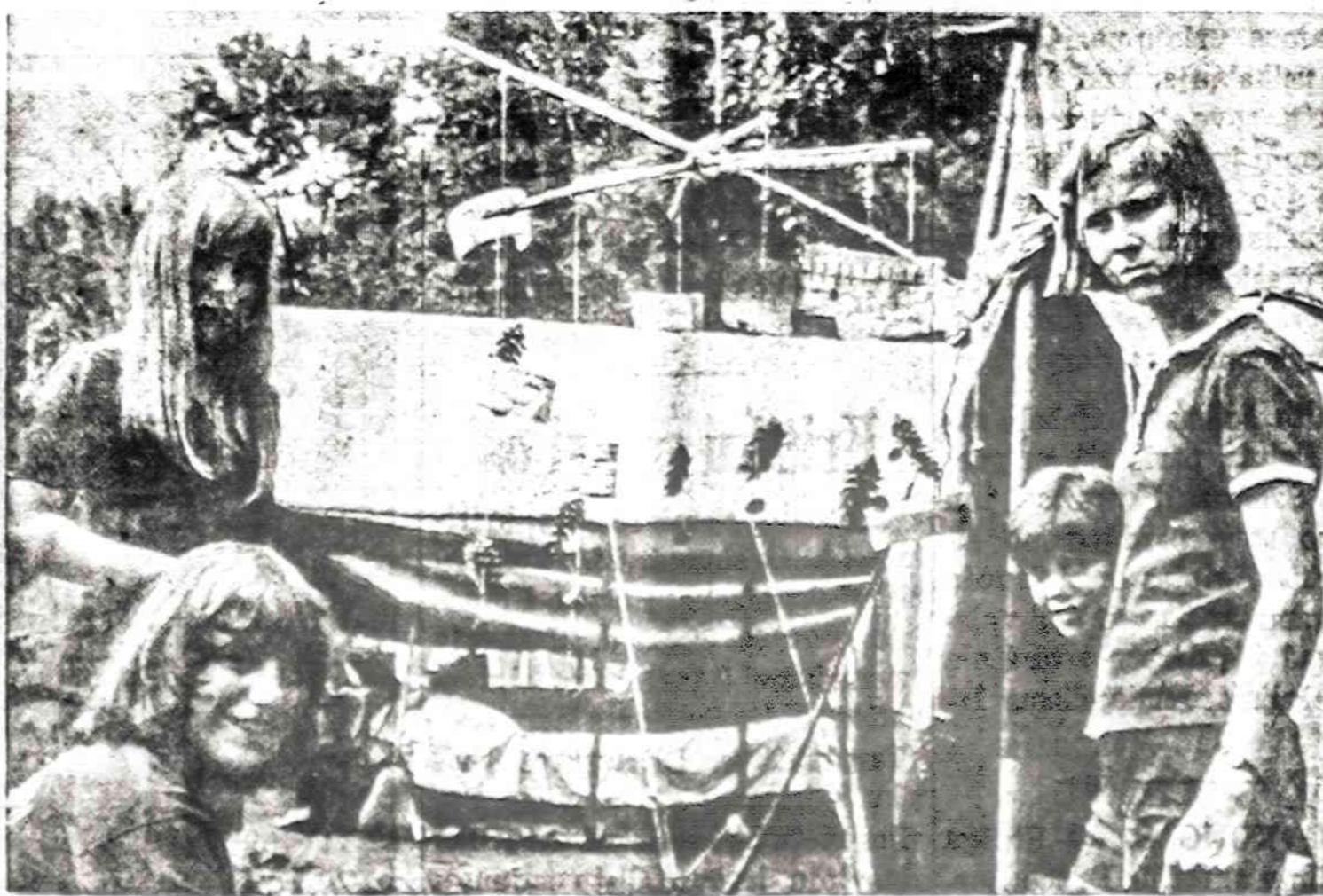
Čia matėsi seniai nematytų veidų.

Atsilankė vienas iš pirmųjų Kauno skautų vadovų s. dr. Kazakevičius ir pirmoji skautų štabo skautiškų skyriaus vedėja s. V. Čečetienė.

5 val. po pietų visi rinkosi į vėliavų aikštę. Čia atvyko visa stovyklos vadovybė ir kiti sve-čiai. Jų tarpe buvo PLB pirmi- ninkas St. Barzdukas, Lietuvos atstovas prie Vatikano St. Lozo- raitis jr., atskridęs iš Australi- jos "Mūsų Pastogės" redaktori- us v. s. dr. A. Mauragis, latvių skautų atstovai su jų vyriausiu skautininku vad. Fr. Sipols ir Amerikos rajono vadu vad. R. Čaks, estų skautų atstovas iš Chicago Udo Jurima ir Beaumant amerikiečių stovyklos di- rektorius A. Gagnon.

Visi stovyklaujantieji skautai, skautės, jūrų skautai-ės ir aka- demikai gražiomis gretomis pra- žygiavo pro svečių tribūną ir išsirikio aikštėje. Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus nuleistos vėliavos.

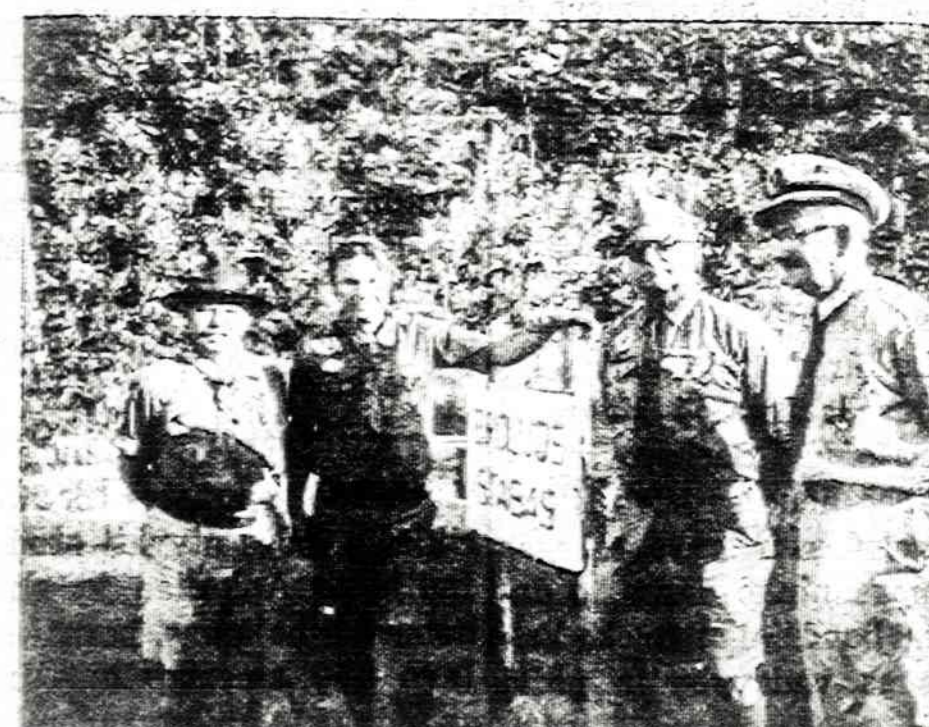
Vakare prie ežero, puikioje amfiteatro pavidalo aikštėje, įvyko didysis laužas. Prie laužo

MONTREALIO SKAUTAI JUBILIEJINĖJE STOVYKLOJE

prie savo įrangų.

Saulius Briko nuotr.

BŪRELIS SKAUTININKŲ PRIE BROLIJOS ŠTABO ĮRAŠO

š kairės: V. Jokūbaitis, R. Jakubauskas, Pr. Karalius ir V. Cepas.

s. A. Glodo nuotr.

su savo vėliavomis vėl pražygia- vo pro tribūną. Buvo sugiedoti skautiškų himnai, nuleistos vėliavos. Po to LSS Tarybos Pirmininkas v. s. A. Saulaitis pasakė kalbą ir pasidžiaugė gausia dalyvių stovyk- la.

Po to buvo iššaukti skautai dalyvavę mūsų skautų tautinėse stovyklose. Pasirodo, kad

mūsų jaunimas skautų ei- lėse labai stipriai ir ilgai laikosi.

V-jė tautinėje stovykloje Ra- ko stovyklavietėje dalyvavusių buvo daugiau du trečdaliai šios stovyklos dalyvių.

Rugpjūčio 29 d. visi stovyk- lautojai baigė šią gražią stovyk- lą ir išsiskirstė į savo namus su gražiais išpuščiais ir maloniais išgyvenimais. V. Kizlaitis

VEIDAI IR DARBAI

★ Beliko trys savaitės ligi skautiškų žaidimų — varžybų šventės Bučo sode. Tradicinė Chicago skautų-ųjų, jūrų skautų beti jūrų skautiškų, vilkiukų, paukštyčių, bebrų ir ūdryčių

Ar galima kova su senatve ir mirtimi?

(Tęsinys)

Rūkymas

Rūkymas, kaip jau minėta, besąlygiškai yra kenksmingas žmogaus sveikatai. Rūkymas sukelia chronišką bronchitą, emfizemą, plaučių vėžį, o taip pat pavojingas širdžiai ir kraujotakos sistemai. Pastebėta, kad pypkorius, išsigydytusius po širdies smūgio ir metusius rūkyti, daugiau širdies smūgių reikiai beįstina, o rūkantiesiems tas priepuolis kartojasi ir neretai baigiasi fatališkai. Netiesa, kad įpratusiam sunku mesti rūkyti. Kas rimtai pasiryžta ir meta, nupranta ir net nekenčia tabako dūmo.

Saugokime akis

Akys reikalingos darbu, įvairiausių kultūros lobynų pažinimui, gamtos grožio teikiamam džiaugsmui pajusti. Be reikalo nesinaudokime tamsiais akiniais, kurie daugeliu atvejų ne tik nereikalingi, bet net kenksmingi. Naudokime juos tik gydytojui specialistui patarus ir "prirašius" arba kai, vairuojant automašiną, važiuojama stačiai prieš saulę. Nuolat naudojami jie be abejonės kenksmingai veikia normalią akomodaciją — akių šviesai prisitaikymą. Ypač keista ir kenksminga, jei kas tamsius akinius nešioja debesuotą dieną arba vakare sutemus.

Vaistai

Nuolat ir reguliariai vartoti įvairius vaistus yra kenksminga. Vaistus reikia vartoti tik gy-

dytojui specialistui prirašius. Juo mažiau vaistų vartosime, juo bus geriau. Ypač reikia vengti vartoti miego tabletes, įvairius stimuliuojančius, raminančius ir liuosuojančius, nes įprasti juos vartoti lengva, o daugumas jų veikia kaip narkotikai. Tik ypatingu atveju galima gerti "Milk of magnesia", bet nedažnai, nes galima įprasti.

Fizinė mankšta

Fizinė mankšta, ypač pasivaikščiojimas prieš miegą, teikia ramų poilsį ir normalų žarnyno veikimą. Labai svarbu reguliuoti gyvenimą: vaikščioti, mankštintis, gulti ir keltis, valgyti ir tuštintis ir t. t., kiek galint vis tuo pačiu laiku. Gulti ir kelti geriau anksti. Nekenkia numigti valandėlę dienos metu. Fizinė mankšta visada sveikatai naudinga, ypač senstantiems žmonėms, nes tai geriausia priemonė kovoti su ankstyva senatve ir senėjimo degeneracija. Statistika rodo, kad nemaža senesnio amžiaus žmonių miršta nuo širdies smūgio, išstinkancio sniegą bekasant. Mat, neįpratusi fizikai darbuotis širdis neišlaiko, o rezultatas — mirtis. Todėl pirma ir svarbiausia širdžiai veikimo sąlyga — fizinė jos treniruotė; tuo suaktyvinama kraujotakos sistema. Tai gali būti pasiekta nuolatine daugelio metų fizine mankšta. Aišku, ne visiems tas pats "receptas" tinka. Vieni gali vykdyti visą pamintąją kovos programą išsiai, kitiems ji turi būti ribota, bet kiekvienas, dargi ir ne visai

Amerikiečio rašytojo Mark Twain knyga sovietų filmų gamintojų paverčiama į filmą. Čia matomas jaunas aktorius Roman Mad'arov, kuris vaidins Huck Finn.

SACHAROVO PERSPEJIMAS

VELNIO GUNDYMAS

Brežnevas Niksonui kalba į ausį

sveikas individas ta prasme ką nors daryti gali ir turi. Tačiau reikia žinoti, kad senstantiems žmonėms įvairios fizinės mankštos tikslas visai kitas, negu, sakysime, profesionalams sportininkams, atletams. Besigimnas tikuojuot arba kitaip besimankštinant būtina vengti pervargimo. Neprotinai taikoma mankšta vietoj naudos gali pakenti. Neseniai skaitėme spaudoje apie mirtį beisbolo žaidėjo, tesulaukusio tik 41-rių metų amžiaus. Tai, be abejo, pervargimo padarinys. Televizijoje teko matyti konkursą "Supermano" vardui. Rungėsi profesionalai su labai išvystyta muskulatūra. Tenka pasakyti, jog tų rungtynių išpūdis buvo nemalonus. Neigiamą išpūdį darė nepaprastai hipertrofuota visa varžovų kūno muskulatūra, prie kurios jų galvos atrodė ne neutraliai mažos; jie buvo panašūs labiau į gorilas, ne į žmones. Peržengta proporcingo muskulatūros išvystymo riba, kuri taip puikiai proporcingai išlaikytą pradžioje šio rašinio minėto Michelangelo kūrinėje Dovydas, kiekvienam kelia estetiško pasigrožėjimo, pasigerėjimo. Taip pat medicinos autoritetų pripažinta, kad juoktis žmogui yra sveika.

Juokas

Medicinos autoritetai yra pripažinta, kad žmogui juoktis sveika. Juoku gydoma. Sakoma, kad kiekvienam žmogui jo juokas yra didelis turtas. "Kas gali laisvai, dažnai ir nuosirdžiai juoktis, tas yra be galo turtingas". Kanađietis žymus mokslininkas Sir William Osler nepagalėjo juoką pavadinti gyvenimo muzika. Esą, juokas tai reiškinys, apšviečias visą gyvenimo horizontą. Juokas skatina plaučių veikimą, stiprina krūtinės raumenis, gerina medžiagų apykaitą. Jis veikia kaip stebuklingas vaistas žmogaus smegenims, nervinė sistema, atleidžia ir atpalaiduoja visas raumenų ir kūno jungčių įtampas. Net ir dabartinis medicinos mokslas juoką laiko didelę vertybę, nes sakoma. "Kuris ligonis juokiasi, tas sveiksta". Žmogus, kuris juokiasi, jokiū būdu negali būti blogas žmogus. Neveltui dažnai per radiją girdime (ypač iš vokiečių stočių) ištisas valandas transliuojamas publiką labai juokinančias humoristinių monologų ir pn. transliacijias.

gyvybe rizikuoti pakviesdamas į savo butą Maskvoje užsienių spaudos atstovus ir nepašildamas įsakymo draudžiančio jam palaikyti santykius su svetimšaliais. Kaip jau žinoma, kurių negali nutildyti nei kalėjimais, nei koncentracijos stovyklomis, ką patvirtina naujausias rašytojas Nobelio laureato Aleksandro Solženicino perspėjimas: "Jei išgirsite, kad esu miręs, tai žinokite kad tai buvo KGB darbas".

Sekant Vakarų, o JAV-bių spaudą ypatingai, tik stebėtis tenka vykstančiu "atodėkio su sovietais" medaus mėnesiu. Turckime viltį, kad Sacharovo perspėjimai, pareikšti su pavojumi savo laisvei ir gyvybei, padės sutrumpinti tą vakariečių pasitikėjimo laikotarpį.

J. Pr.

Tautinės grupės Čikagoje nori gyventi grupėmis

Šią savaitę Čikagoje įvyksta Antropologinių ir etnologinių mokslų tarptautinis kongresas, dalyvaujant daugiau kaip 2,000 delegatų iš 93 kraštų. Urbanologas Perre de Vise ta proga suteikė žinių apie tautybių santykius Čikagoje, kuri kadaise buvo vadinama tautybių ir rasų "tirpomoju puodu".

Toli gražu nuo "tirpomojo

puodo": Čikaga virsta dar labiau segreguotu miestu negu kada buvo, pasakė de Vise. Dešimtmetyje tarp 1960 ir 1970 metų čikagiečiai buvo dar labiau išsiskirstę etninėmis (tautinėmis) grupėmis, negu per 1950 — 1960 dešimtmetį, Europos kilmės atviams atitraukiant nuo sparčiai mieste didėjančių juodžių ir lotynų (meksikų ir portorikiečių) getų. Studija rodo nepaprastai sparčiai lotynų "eksploziją" mieste. Per užpraėjusį dešimtmetį jie išstūmė rusų ir airių grupes, skaitomas savo didumu ketvirtą ir penktąja svetur gimusiųjų grupėmis; pirmoji, antroji ir trečioji grupė yra lenkai, vokiečiai ir italai.

Ateivių baltųjų mieste per praėjusį dešimtmetį sumažėjo 275,000 gyventojų, kai juodžių padaugėjo 290,000 gyventojais. Cenzo skaičiai parodė, kad 1970 gyventojų buvo juodžiai, lotynai, japonai, kiniečiai, filipinai Amerikos indėnai ir kt. etninės nebaltyjų mažumos.

Labiausiai segreguotos (nuo kitų atsiskyrusios) ir centralizuotos etninės grupės yra: portorikiečiai 63.7%, meksikiečiai

59, lietuviai 51.2, rusai 50, lenkai 47, britai 47, čekai 47, vokiečiai 31.6.

Chicago universiteto prof. Sol Tax, minėto kongreso pirmininkas, sako, kad svarbiausias uždavinys turi būti "apsaugoti tuos kultūrinius skirtumus" ir "nesunaikinti tokio margo gėlių darželio".

Jėzuitų universiteto eksprezidentas vedė

61 metų amžiaus jėzuitas Leo McLaughlin, jau 40 metų kunigaūjas, buvęs Fordham universiteto prezidentas ir kanceleris praėjo birželio mėnesį vedė 26 metų amžiaus neworkietę rašytoją, bet paskelbta tik rugpjūčio 31 dieną.

Nors kun. McLaughlin dar praėjusiu metų lapkričio mėnesį prašęs savo vyresnybės leisti pereiti į pasauliečio stovį ir duoti dispensą vedyboms, bet iki šiol nesulaukęs jokio leidimo gyventojų buvo juodžiai, lotynai, japonai, kiniečiai, filipinai Amerikos indėnai ir kt. etninės nebaltyjų mažumos.

Paklaustas, dėlko negalėjo dispensu dar palaukti, kun. McLaughlin atsakė: "Aš maikių atsiskyrusios) ir centralizuotos etninės grupės yra: portorikiečiai 63.7%, meksikiečiai

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapacinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobes viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičias komunizmo klasingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, kaip ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir kaip jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKŲJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpūdis. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Macūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE, 1944-54 m. 49 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išsvijusią kultūrinį gyvenimą. Skurdūi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasiuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl. \$1.00.

Šių ir kitų leidiniai yra gaunami. **NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608** atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar piniginę perlaidą.

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima išgityti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrašta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — **DANTYS**, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00. Minkštais viršeliais tik \$1.50.

Dr. A. J. Gussen — **AUKSTA KULTūra — ŽIAURŲ ŽMONĖS.** Kelionės po Europą išpūdis. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvų gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$3.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiuojančius lietuvius, pirmos lietuvų kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121. 41 teatro draugija, 49 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikišku, socialistiniu, laisvamanišku ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą išgityti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGJOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūnčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

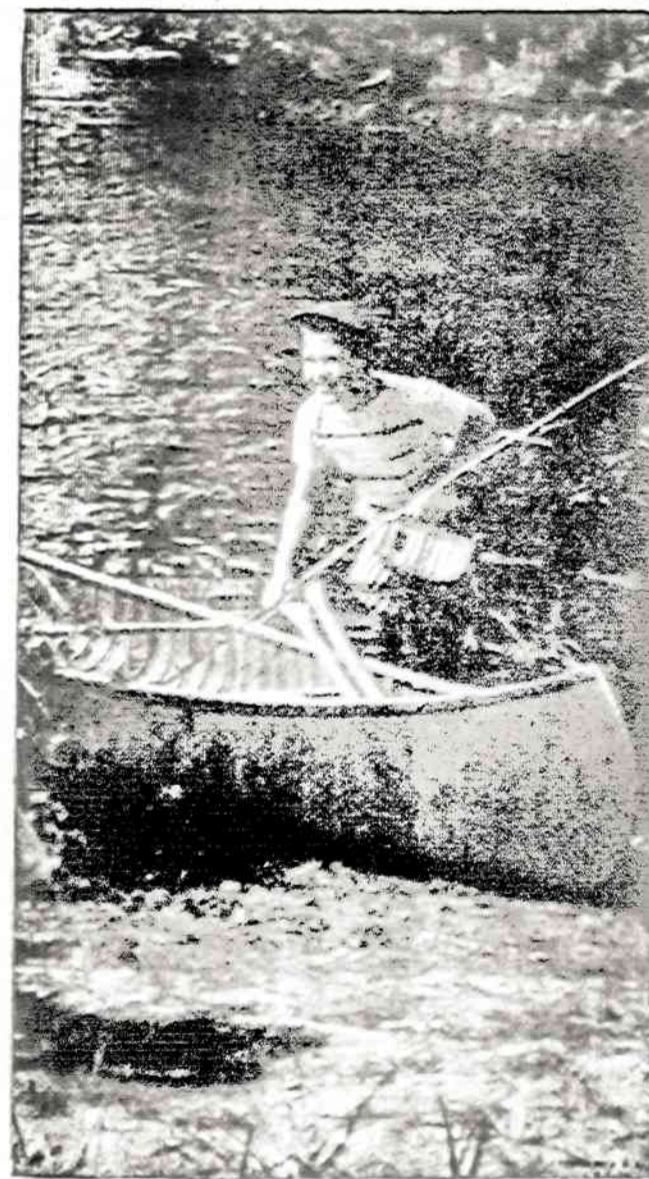
FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

(Bus daugiau)

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgityti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčių nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/4 %	PER ANNUM
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4 %	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2 %	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Ištelgta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Ištaigės pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	trims mėnesiams \$6.00 vienam mėnesiui \$2.00
Kanadoje:	
metams \$22.00 pusi metų \$12.00 vienam mėnesiui \$3.00	
Užsieniuose:	
metams \$23.00 pusi metų \$13.00 vienam mėnesiui \$3.50	
Naujienuose: kasdien, išskyrus sekmadienius, leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00 pusi metų \$11.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadienis — iki 12 val.

Bendrauti ar bendradarbiauti?

Viename senų žmonių pasitarime kilo nesupratimų dėl gražių lietuviškų žodžių bendrauti ir bendradarbiauti. Kiekvienas žodis, rodos, yra gana aiškus, dėl jų neturėtų būti jokios abejonės. Bet taip nėra.

Ką laisvojo pasaulio lietuviai daro su rusų ir komunistų pavergto krašto lietuviais? Ar su Lietuvoj esančiais lietuviams Amerikos lietuvius bendrauja ar bendradarbiauja?

"Tarybinė" Lietuvoje rusų pastatyti įvairūs kvilingai, Maskvai ištikimai tarnaujantieji agentai ir agentėliai nori, kad laisvojo pasaulio lietuviai su jais bendradarbiautų. Jie net specialų laikraštį leidžia užsienyje gyvenantiems lietuviams. Jame rusai įrodinėja, kokia nauda bus patiems lietuviams, jeigu jie bendradarbiaus. Jie turi drąsos net pasakoti apie dabar jau einantį platų bendradarbiavimą tarp laisvų lietuvių ir "tarybinės" Lietuvos.

Labiausiai jiems rūpi pasiekti lietuviškus pusinteligencius. Inteligentas okupantų pažįsta, supranta jo tikslus, mato gimtiniam kraštui ir lietuvių tautai daromą skriaudą. Bet pusinteligentis, arba kaip čia pas mus yra įprasta vadinti "intelektuals" turi labai mažai žinių ir trumpą atmintį. Jis net užmiršo, kuriais sumetimais jis buvo priverstas bėgti iš rusų okupuojamos Lietuvos; jis tik, kad šių dienų komunistai skiriasi nuo komunistų, pavergusių Lietuvą prieš 30 metų ir Rusiją prieš 50 metų. Tas pusinteligentis išgalvoja įvairiausių "bet", daro nuolaidas sveikam protui ir pataria keisti kovos metodus ir nesiekti tų tikslų, kurie kovotojui buvo aiškiai nubrėžti prieš 30 metų.

Lietuviški žodynai šitaip nusako šių žodžių prasmę. Bendrauti, bendrauja, bendravo — reiškia draugauti, bičiulauti, santykiuoti. Angliškai bendrauti verčia to associate, to join as companion.

Bendradarbiauti — iauja, — iavo, — reiškia bendrai su kitais ką dirbti. Laikraštyje rašyti, talkininkauti. Angliškai būtų to cooperate, to work together, to collaborate.

Lietuviai, nuvažiavę į pavergtą Lietuvą, bendrauja su savo giminėmis, su atsitiktinai sutiktais senais pažįstamais. Lietuviai važiuoja pabendrauti su savaisiais. Okupantas neleidžia Lietuvon nuvažiavusiems mūsų tautiečiams laisvai ir nekludomai pabendrauti. Pabendravimas turi vykti okupanto nurodytoje vietoje, nurodytu laiku ir nurodytose sąlygose. Dažniausiai nuvažiavusiems lietuviams leidžia pabendrauti tiktai "Gintaro" vieš-

Vlikas eina trisdešimtuosius metus

Praeitį sekmadienį, šalia Čikagos, Mackevičių ūkyje, Valstiečių Liaudininkų Centro Komitetas ir vietos organizacija su ruošė gegužinę ir porą pasikaitų. Pasikaitas turėjo skaityti J. Audėnas ir L. Smulkštys. Audėnas buvo pasiruošęs atvykti, turėjo net ir lėktuvo tiketus nusipirkti, bet paskutinę minutę pranešė, kad neatvyks. Čikagon jis atsimė paruoštą pasikaitą, kurį su srinkusius perskaitė Prof. Vitkus. Spausdiname susirinkime skaitytos Audėno pasikaito tekstą. Antrą pasikaitą skaitė L. Smulkštys, bet jis nepanorė leisti Naujienų skaitytojams susipažinti su savo pasikaito tekstu.

Šiemet lapkričio 25 d. sueina trisdešimt metų kai buvo suorganizuotas ir veikia Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Jis kilo ir savo darbas išaugo Lietuvos pogrindyje vokiečių okupacijos metu. Tai buvo vieningos ir kovingos valios pasireiškimo padariny, išėjęs prieš okupantą. Po kelių mėnesių veiklos, okupantai pasisekė VLIKO sudėti išsiaiškinti ir du trečdaliai (6) jo narių buvo suimti. Kitiem trim pasisekė išsilaipstyti. Suimtuosius Vliko narius su kitais pogrindžio aktyvistais išgabeno į Vokietijos kalėjimus. Dar karui nepasibaigus ir, Bavarijai atitekus į Amerikos zoną, vlikininkai buvo paleisti jie tuojau susijungė su ten esančia VLIKO delegatūra ir pilnoje savo sudėtyje, atkūrė savo veiklą.

Vokietija buvo begriūnanti, o Lietuva sovietų okupuota. Pasikeitus okupantams, kova buvo pradėta prieš Sovietų Sąjungą. Daugiau kaip po dešimties metų veiklos Vokietijoje, 1955 m. gale Vlikas persikėlė į Niujorką, kur ir dabar yra.

bytyje, kur okupantas turi įrengęs mikrofonus ir registruoja visus pasikalbėjimus. Siuonia pietum tik į vieną restoranėlį, kur padavėjos ir kiti patarnautojai yra specialiai apmokyti, kad sektų kiekvieną pasakytą sakinį.

Okupantas ir okupantui pasidavę lietuviai komunistai nori, kad laisvojo pasaulio lietuviai ne tik su okupantu, bet ir su okupanto pastatytais kvilingais bendradarbiautų. Jie nori, kad tikėtų jų skelbiamais melais ir sukčiavimais. Lietuvon parvažiavusius jie bando įtikinti, kad "rinkimai" ir "liaudies seima" buvo legalūs, kad nutarimas įjungti Lietuvą į Sovietų Sąjungą buvo pačių lietuvių sugalvotas ir pravestas; kad reikalauti Lietuvos nepriklausomybės pakenks patiems lietuviams.

Brežnevas jau pradėjo kalbėti apie prekybą su JAV, bet iš pavergtos Lietuvos ateinančioji propagandinė makalūra vis dar tebekalba apie "kultūrinį bendradarbiavimą". Jie užverčia Amerikos pašta propagandinę literatūrą, tuo tarpu iš Amerikos nieko neįsileidžia. Joks lietuviškas laikraštis nepasiekia paprasto lietuvių. Sekretorius Rogers buvo pasiryžęs priversti Brežnevą atleisti varžtus laisvojo pasaulio spaudai, bet ar naujas sekretorius to paties reikalaus — šiandien dar sunku pasakyti.

Laisvojo pasaulio lietuviai nebendradarbiauja su okupantu arba okupanto pastatytais kvilingais "tarybinės" Lietuvos komunistais. Bet koks bendradarbiavimas su okupantu arba jo agentais yra naudingas tiktai okupantui.

Laisvojo pasaulio lietuviai bendrauja su savo giminėmis ir stengiasi jiems padėti.

ir partijų bei kitų grupių aktyvas daugiau ar mažiau pradeda silpnėti. Todėl buvo susirūpinata, nepazeidžiant VLIKO gėžės, paieškoti ir į jį įtraukti naujų jėgų. Tuo reikalu 1972 m. Klevelande VLIKO Seimas priėmė atitinkamą nutarimą, kad į VLIKą galėtų įsijungti Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga. Su ja ir vedamas pasitarimas. Ateityje galėtų būti ir naujų nutarimų. Juk dabartine savo sudėtimi VLIKAS atstovauja pavergtą tautą. Bet laisvajame pasaulyje gyvena apie 15—20 procentų tautos laisvieji lietuviai, kuriem taip pat rūpi atstatyti Lietuvos valstybinę nepriklausomybę. Jie VLIKO darbus remia ir moraliai ir materialiai. Jei jie dalyvaudų pačiame VLIKe, tuomet VLIKAS jau kalbėtų ne tik pavergtosios, bet ir laisvosios tautos dalies vardu. atseit visos tautos, kur tik ji be-gventų.

Nors šiuo metu VLIKE yra keturiolika grupių, bet jų visų yra viena ir ta pati programa — Lietuvos Laisvinimo Programa. Todėl jame nėra jokių vidinių kovų, kokių gal būtų jo veikimo pradžioje pasitaikydavo. Vliko Seime, Taryboje, Valdyboje ar jų komisijose būna ir labai karštų diskusijų dėl veiklos planų bei jų vykdymo praktikos, bet jau jokių būdų ne dėl kurios nors partijos programos, kuri buvo pritaikyta laisvos valstybės gyvenimui. Tad ir šia prasme atkrita sąmoningai ar nesąmoningai daromi priekaištai, kad esą VLIKE kovojame dėl partinių programų. Todėl šiandien bet kam norint aktyviai pasireikšti VLIKO veikloje, labai lengva įsijungti į bet kurią VLIKO organizaciją, kuri savo vidinėmis programomis nieko nevaržys.

Laiko būvyje VLIKO darbai vis plačiau apima įvairias sritis ir jam nuolat reikia naujų bendradarbių. Šiuo metu jų yra: Prancūzijoje, Vokietijoje, Brazilijoje, Italijoje, Ispanijoje, Vatikane, Argentinoje, Venezueloje, Filipinuose, Amerikoje ir kt. Jis bendradarbiauja su Pasaulio Lietuvių Bendruomene ir jos padaliniais įvairiuose kraštuose, su Amerikos Lietuvių Taryba, su Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga, su Lietuvos Laisvės Komitetu ir su Lietuvos Diplomatine Taryba. Jis bendradarbiauja ir drauge veikia Pasaulinėje Baltų Santalpoje drauge su latviais ir estais.

VLIKO pirmininko asmeniškais raštais ar per minėtas organizacijas bei savo bendradarbius atliekami svarbūs uždaviniai įvairių pasaulio kraštų vyriausybėse. Bendradarbių ar organizacijų betarpiai atliekami žygiai savo gyvenamo krašto vyriausybėje ar šiaip vieši lietuvių pasirodymai, jei tik pranešama, ar vietinėje spaudoje aprašomi, mieliai dedami Eltos biuletenyje. Iš jo visos žinios perduodamos per radiją Lietuvai, o per laisvąją spaudą ir radijo valandėles, supažindinami visi lietuviai.

VLIKAS kasdien bendradarbiauja su pavergtą tautą ir su Sibire gyvenančiais lietuviams tremtiniais. Jis visus pasiekia savo radijo valandėlių bangomis ir Europos ir Manilos stocių. Jo pranešimai klausomai dažnai net nakties poilsį nutraukiant. Jie godžiai klauso žinių ir vis nesulaukia tokių gerų naujienų, kurios juos ramintų, kad greit pasibaigs okupacija ar bent nors kiek palengvės jos sunki našta kasdieniniame žmonių gyvenime. Tegul tai yra tik vienos krypties bendravimo kelias, bet jis yra svarbus ir jį išlaikyti yra VLIKO vienas iš svarbiųjų uždavinių. Kaip veikia VLIKO radijo programos jų klausytojus ir VLIKą atskrenda tik daug pasakantys programų aidai. Dažnai atveju okupanto pareigūnai atsiliepią į VLIKO transliacijas, kartais net labai pikti. Iš to suprantame, kad transliuojamosios programos gerai veikia jaunimą, kuris, juo toliau, juo labiau supranta, kad šiapus geležinės uždangos verda visai kitoks gyvenimas negame dėl partinių programų. Tenka apgalvoti, kad kai kurių stočių vadovybės, jų vyriausybų nurodymais, VLIKO transliuojamas programas gerokai pacenzūruoja. Todėl negalime visko pasakyti ką norėtume pranešti. Gerai žinome, kad Europoje įsibūvoja didesnio tarp Rytų ir Vakarų atslūgio ne tik dvasia bet ir praktika. Ypač ryšku po to, kai Vakarų Vokietija net Amerikos stipriai remiama, pradėjo naują Rytų politiką. 1970 m. rugpjūčio 12 d. Maskvoje pasirašyta su Sovietų Sąjunga sutartimi. Po 1972 m. prezidento Niksono apsilankymo Maskvoje, žymiai pakilo prekybos ir kultūriniai mainai. Todėl VLIKO perduodamosios programos, didesne dalimi, turi ribotis laisvojo pasaulio lietuvių gyvenimo — politinio, kultūrinio, religinio ir kt. pranešimais. Į jų turinį įeina VLIKO, ALTOs, diplomatų, Bendruomenės ir daugelio kitų organizacijų veikla, skaitomi laikraščių straipsniai arba ra-

šomos apžvalgos. Perduodami ir oficialūs valdžios biuleteniai. Giliau pažvelgti į Lietuvai ir net kitom tautom pikta balsėvikų politiką, labai sunkiai įmanoma. Duodamos Lietuvos valstybinio atsikūrimo kovų ir jos gyvenimo tikrovės istorinės apžvalgos.

(Bus daugiau)

Northside

Mirė Apolonija Subačienė

Netekome nuosirdžios draugės. Rugsiočio 30 dieną palaidojame Apoloniją Subačienę, kuri gyveno šiaurinėje Chicago miesto dalyje (Northside) ir ilgą laiką sirgo.

Rugsiočio 30 dieną 9:30 valandą ryto giminės ir draugai susirinko į laidotuves 5120 W. Fullerton Avenue velionės į kapines palaidoti. Prieš išdydint F. Prusis pasakė kelis žodžius atsisveikinimui su velione. Liūdnas buvo dukrelės atsisveikinimas su mamyte. Laidojimo direktorius p. Lack paprašė visus palaidovus eiti iš eilės atsisveikinti.

Po apeigų koplyčioje velionė buvo nulydėta į St. James parapijos bažnyčią ir po pamaldų buvo nulydėta į kapines ir palaidota šalia savo buvusio vyro Juozo Subačiaus, kurs jau 8 metai kaip apledo šį pasaulį.

Išėkis ramiai, mieloji, šios šalies žemelėje, mes tavęs kol gyvi neužmiršime.

Po laidotuvių visi palaidovai buvo pakviesti pietų.

Ona Sudeikienė

Radiacija užterštas vanduo

Chicago Daily News pranešė, kad daugiau kaip 250 Illinois apygventų vietovių (iš jų 50 Chicago priemiesčių geriamasis vanduo yra užterštas radiacija daugiau negu nustatyta federalinė norma. Mažiausiai penktadalyje tų vietovių radiacija 5 kartus viršija federalines normas. Illinois valdininkai raminasi, kad per metus toks radioaktyvumas pastebimas ir nesą ko nuogastauti, bet federalinė Apsaugos Įstaiga (EPA) sako, kad yra ko nuogastauti, ir kad ji pati yra susirūpinusi.

Padėtis negerina faktas, kad JAV ekspertai tebesigūnija ir negali sutarti, kiek radioaktyvumo galima leisti vandenyje kal nepasidaro pavojus gyvybei.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

SUDUVIAI - JOTVINGIAI - DAINUVIAI

(pietų lietuviai)
APIE SUDUVĄ BENDRAI

2
Ir iš tikrųjų, šis kraštas pasižymėjo savo dainomis ir dainininkais. Anglų istorikas ir keliauninkas E. Davies "A Wayfarer in Estonia, Latvia and Lithuania", Gr. Britain, 1937, 252 p. Dainuva", the "Land of Song" and some of the most beautiful of the many thousands of Lithuanian folks - songs come from this region".

JOTVINGIAI PRIKLAUSĖ LIETUVIŲ TAUTAI

Jotvingiai priklausė tai pačiai lietuvių tautai. Prof. dr. R. Latham (78 — 394) "Jotvingiai buvo lietuviai". M. Strykowski (138 — 183) "Jotvingiai, kaip Wapowius ir Bilski rašo (Cronicum in libro secundoe aedditionis, fol. 216 (buvo vienos tautos ir vienos kalbos su lietuviams). Prof. dr. V. Antonovič (4 — 10) "Tešėsi sodybos lietuvių tautos — jotvingių, siekusios ligi vakarinio Būgo... Pagaliau tretysis lietuvių vardas Skirmantas nugalėjo Matislavą, Turovo kunigaikštį, užvaldė Turovą Pinską, Mozyrių ir įkūrė lietuvių kuni-

gaikštystę Pripeties baseine" Dr. V. Srogiene (134 — 41) "Lietuvos vyskupija lietuviškų jotvingių krašte". A. Gwagnini (43 — 219) "Šie žmonės (jotvingiai) buvo viena tauta su lietuviams". Prof. S. Srokowski (135 — 103) "Visiškai (jotvingiai) priartėja prie lietuvių ir net galima tikriausiai identifikuoti su lietuviams". Jotvingius — suduvius laikė lietuviams: prof. dr. L. Niederle (101 — 46), prof. A. Pogodin (113 — 6), prof. J. Voigt (163 — 351), prof. I. Johnynas (52 — 11), F. Kudrinskij (73 — 7), prof. dr. J. Mačulis (91 — 8), R. Silvano (131 — 30), prof. J. Jaroszewicz (49 — 32), J. Kraszewski (72 — 41), prof. dr. J. Ochmanskis (103 — 13), Prof. K. Bohusz (17 — 53), dr. E. Freeman (32 — 488), prof. J. Gotje (44 — 191), V. Pičeta (107 — 614), prof. M. Kojalovič (68 — 36), Z. Gloger (37 — 17), prof. J. Jakubowski (51 — 5) ir kiti.

SENOJI JOTVINGIŲ TERITORIJA

Sunku tiksliai nustatyti senųjų jotvingių — suduvų — dainuvių teritorijos ribas, nes iš pagrindų pilnai objektyviai šių sienų netyrinėjo. Jei yra kas nors padaryta, tai tik fragmentinio pobūdžio dalykėliai. 15 amž. lenkų istorikas J. Dlugosz jotvingių giminių tarpina Pagirij su jų sostine Drohiczy (Dargakiemiu) prie Būgo (senovės Vagasala) upės. J. Dlugosz "Historiae Poloniae", II, 770 p. "Jaczwingerum gens... cujus principalis et metropolis arx Drohic-

czyn". 19 amž. vidurio žymiausias kabininkas ir etnologas prof. dr. R. Latham lietuviškų jotvingių sienas nukelia į pietus prie Pisko pelkių ir Pripeties aukštupio. Prof. R. Latham (82 — 172) "The Lithuanian nation of the Jaczwing extended at the beginning of the historical period as far south as the Marsh of Pinsk at the headwaters of the Pripecz, so that the northern part of Pinsk was Lithuanic in the 10 century".

Moderninės geografijos tėvas prancūzas prof. E. Reclus jotvingių pietuose ribą nukelia iki Būgo upės krantų. Prof. E. Reclus (119 — 427) "Dauguma slavų rašytojų paprastai prie lietuvių priskiria jotvingius, kurių kraštas užima teritoriją tarp aukštutinio Nemuno ligi Būgo upės". Zymus rusų mokslininkas prof. A. Kocubinskij (Trudy desiatogo archeologičeskago sjezda v Rige, 1891, Moskva, 1900, III t., 68 p.) pietuose jotvingių sieną laikė į šiaurę nuo Pripetės baseino. Visai panašiai (virtina ir vokiečių istorikas dr. A. Meltzen (96 — 157) "... lietuviški jotvingiai į šiaurę nuo Pripetės". Amerikietis istorikas T. Chase (21 — 3) "Jotvingiai gyveno į rytus nuo senųjų prūsų tarp Nemuno ir Būgo".

JOTVINGIAI LIETUVIŲ TAUTOS SAKA — KILTIS

Dauguma istorikų bei mokslininkų jotvingius — suduvius laiko lietuvių tautos saka bei kiltimi. Bet kadangi ir tarp lietu-

vių "save pasivadinsiu objektyviais" randasi tokių, kurie kategoriškai suduvius laiko ne lietuviams, bet pagal kryžiuočių ordono kronikininką P. Dusborg prūsais, tai patiekis didesni sąrašą mokslininkų, kurie nedvejodami laiko suduvius — jotvingius lietuvių tautos saka bei kiltimi. Dr. F. Tetzner (146 — 28) "Savo kilme trys sritys: Suduva, Nadruva ir Suvalkija yra grynai lietuviškos". Prof. dr. A. Bezenberger (13 — 4) "Pietuose suduviai arba jotvingiai, kurie likiminių būdu, kaip lietuvių pietinė dalis, yra išsilikę". Prof. I. Johnynas (Vasario 16-ji, Kaunas, 1933, II p.) "Lietuvių giminės buvo jotvingiai". Dr. P. Keppen (66 — 8) "Lietuvių tautai priklausė ir narsūs jotvingiai". Dr. L. Diefenbach (28 — 63) "Lietuviams priklausė taip pat jotvingiai". Prof. N. Barsov (8 — 23) "Didelė dalis lenkų istorikų juos (jotvingius) laikė lietuviška kiltimi". Prof. A. Janulaitis (Praeitis, Kaunas, 1930, II, 65 p.) "Tad buvo senai žinoma kaimynams lietuvių tautos saka (jotvingiai — suduviai) puolama, naikinama, plėsiama kaimynų...". V. Sidzikauskas (132 — 6) "Suduviai (lietuvių kiltis) gyveno dabartinėje Suvalkijoje, pasiekdami Būgo upę". Prof. A. Voldemaras (155 — 70) "... jotvingiai lietuvių kiltis". Prof. G. Vernadsky (156 — 419) "Jotvingiai lietuvių kiltis". The Encyclopaedia Britanica, 1911, Vol. XVI, 789 p. "Prie šių pagrindinių šakų (lietuvių) reikia prijungti jotvingius". Prof. dr. R.

Latham (79 — 3) "... but oftener Getuini, Jaczwing, Jentuisiones and Getae and which is especially stated by contemporary authorities to have been one of the Lithuanic name, the other three being the Prussian, the Lithuanic proper and the Lett". Jotvingius — suduvius laiko lietuvių saka bei kiltimi ir daugybė kitų mokslininkų: prof. dr. D. Ilovauskij (57 — 64), dr. A. Ewald (31 — 138), P. Bobrovskij (16 — 878), A. Kučinskis (74 — 17), E. Linksch (86 — 44), dr. V. Srogiene (134 — 19), P. Safarik (141 — 287), C. Comoglio (22 — 14), P. Kušner (75 — 155), dr. J. Stakauskas (139 — 218), R. Valsonokas (153 — 9), dr. S. Matulaitis (92 — 24), prof. W. Kamieniecki (59 — 2), K. Skirmunt (133 — 67), dr. A. Budreckis (19 —), M. Balinski (7 — 2), Prof. K. Bohusz (17 — 52), prof. dr. V. Thomsen (147 — 26), Z. Gloger (37 — 16), dr. J. Basanis (12 — 259), dr. J. Ehret (30 — 65), prof. dr. J. Ochmanskis (103 — 13), J. Schnitzler (128 — 528), G. Rivas (122 — 9), dr. V. Viscont (161 — 19) ect.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS" Jos visad rašo TEISTYB

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIV, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIS LIGOS
2888 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepa, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 693-0533

Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HElock 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniai ir ketvirtadi, 1—7 val.
antradi, penktadieni nuo 1—5, treči,
ir šeštadi, tiktai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepa, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITE

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.

Neatsiliepus — skambinti 471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MĚŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniai, antradieniai, ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 8 iki 7 val. popiet. Šeštadieniai nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus. Trečiadieniai uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradi, nuo 1—4 po pietų, ketvirtadi, nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telefon.: 776-2880

Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296

Valandos: 2—8 val. vak. Penktadieni 10—12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadieniai ir trečiadieniai uždaryta.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi, ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniai 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefon.: HElock 4-2123

Rezid. telefon.: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telef. HE 4-2123. Jei neatšiliepa, tai telef. GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniai 9—1. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telef.: PRespect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS

KARIO ALEKNOS SAMPROTAVIMAI

— Suvalgę jautį ir palikę jo odą su ragais duobėje, patraukė tiesiai į rytus. Turėjome gerą galą joti į kalnus, o vėliau vėl buvome susodinti į vagonus ir vežami į rytus, — toliau savo atsiminimus pasakojo caro Nikolajaus karys Juozas Alekna.

Kol joje kalnų ir pašalių keliais, nebuvo laiko galvoti. Kalnų vaizdai, debesys, medeliuose matomi paukščiai, skubiai vandenį žymenį nešantieji upokšniai patraukdavo raitelių dėmesį. Bet vėliau, kai sustatėme vagonuose arklius ir šalia jų patys įsitaisėme, tai jautis man negalėjo išieiti iš galvos.

Teisybė, mes buvome caro kariai, mums daug kas buvo leidžiama, bet man atrodo, kad mums vis dėlto nebuvo leidžiama skriausti neturtingų gruzinų. Kol valgėme, niekas nieko nesakė, bet vėliau kareiviai pradėjo tarp savęs kalbėtis, gerai padaryta, ar negerai. Daugumas priėjo išvados, kad tai buvo labai blogas darbas. Mes nuskriaudėme neturtingą žmogų.

Mūsų ginčai pasiekė ir būrio vadovybę. Karininkas pasiklausė, pasiklausė, o vėliau patarė užmiršti ir daugiau apie tokius dalykus negalvoti. Pagalvokite, kur važiuojate. Žinokite, kad turėsite susidurti su žiauriu priešu. Kai išjositė ir kovos lauką, tai ten galvos bus piauamos ne jaučiams... Jeigu žmonės žino, tai kiekvienoje stotyje mums turėtų papiauti po jautį ir pasiūlyti gerai pavalgyti. Galėtų dar pridėti ir išgerimo.

Už poros dienų mums pranešė, kad jau perlipome Kaukazą. Pirmoje pasitaikiusioje stotyje buvome nuvežti į šalį ir liepta išvesti arklius. Jie pasiganė greta esančiose pievose, o mes turėjome progos pasivaikščioti, maistu ir pašaru apsirūpinti.

Kelionėje karininkai mums pasakojo, kad Korėjoje jau ejo susirėmimai tarp rusų ir japonų. Mes nieko tikslaus nežinojome, bet mums buvo aišku, kad gen. Kurapatkinas, vyriausias rusų karo vadas, jau buvo pralaimėjęs mūšį prie Jalu upės. Jis turėjo 20,000 rusų karių, kuriuos laikė Jalu upės pakrastyje. Japonai apsupo rusus, atvarė geriau ginkluotus kareivius ir didesnę jų kiekį, tai rusams davė smarkų smūgį. Korėjoje japonai sumušė rusus.

Mes žinojome, kad Port Arturas buvo labai svarbus rusų uostas Tolimuose Rytuose. Buvo pasakojama, kad kiniečiai davė rusams labai dideles koncesijas. Kavaleristų tarpe net buvo pasakojama, kad caras buvo nupirkęs Port Arturą iš japonų. Bet tai, žinoma, tiktai pasakomis ir pasiliko.

Mus vežė per visą Sibirą. Teko pervažiuoti didžiausius Rusijos plotus. Mums buvo pasakta, kad važiuojame į Port Arturą. Visi žinojome, kad japonai bandys išvaryti rusus iš to svarbaus Azijos uosto, bet mes nežinojome, kokia ten padėtis buvo tais laikais.

Paskutinėmis 1905 metų lapkričio dienomis buvo privežti prie paties Port Arturo. Į uostą mūsų neleido. Mums teko pradžioje apsisotiti šalia tvirtovės, o vėliau įvažiuovėme ir į pačią tvirtovę.

Port Arture buvo didelis sumišimas. Į kovos lauką mums neteko išeiti, jo nepasiekėme, bet parako jau gavome paustyti. Pasirodo, kad japonai labai lengvai priėjo prie šio svarbaus uosto.

Kol važiuovėme, tai labai plačiai buvo komentuojami gen. Kurapatkino žodžiai apie japonų kareivių apmėtymą kepurėmis. Tuo norėjo pasakyti, kad rusai labai lengvai japonus sumušė. Rusams nereikės ir ginklų vartoti. Rusų karių Tolimuose Rytuose buvo tiek daug, kad jie vien kepurėmis galės japonus apmėtyti.

Rusai gavo tiek į kailį, kad jie turėjo bėgti kepurės palikę. Japonai turėjo daugiau karių negu rusai. Be to, japonai turėjo geresnius ginklus.

Japonai, priplaukę prie Port Arturo, pradėjo uostą apšaudyti.

Kai japonų artilerija apvalė dalį uosto, tai ten lipa pėstininkai su kulkosvaizdžiais. Port Arturo apšaudymo metu mums liepė išsivesti arklius iš tvirtovės, nes japonų artilerijos šoviniai pradėjo kristi pačioje tvirtovėje. Kur šovinyms krito, ten žalos jis padarė.

Mes išsivedėm arklius už tvirtovės, kur japonų artilerijos šoviniai negalėjo pasiekti. Taip mūsų viršininkai manė, bet taip nebuvo. Japonų šoviniai pradėjo ir mus pasiekti. Nepajutau, kai vienas šovinyms sprogo visai prieš mane. Mano arklių užmušė. Šovinyms sprogo visai po arklio barzda. Išdraskė jam prieką ir užmušė.

Labai mažai tereikėjo, kad ir mane tas pats šovinyms būtų užmušęs. Aš pajutau parako karštį. Visas mano veidas pajudo. Arklys nukrito, bet aš dar laikiausi. Buvo užmušti 7 mūsų eskadrono arkliai. Nuvežti į ligonines 6 kareiviai. Man buvo duotas kitas arklys.

Pasirodo, kad japonų artilerija buvo su gilžėmis (tutomis), o rusas savo artilerija "primušdavo" skudurais. Japonų patranka galėjo po kelis šovinius vieną paskui kitą išsivesti, tuo tarpu rusai turėjo laukti.

Man teko matyti Port Arturo tvirtovės artileristus, šaudančius į priešą. Buvo baisu žiūrėti. Kol jie vieną šovinį iššauna, kitą vamzdį pravaldo, kol maišeliu parako vėl pripila, kol viską užspaudžia, o vėliau šovinį paleidžia, tai praėdavo 10 ar 16 minučių, tuo tarpu japonų artilerija pylylė, kaip iš rusiško kulkosvaizdžio. Nespėjo vienas šovinyms iškristi mūsų būryje, tuojau pokštėlejo antras, trečias ir ketvirtas.

Rusų šautuvai buvo atsilikę, rusų ir kulkosvaizdžiai buvo niekam tikę. Jie šaudė, rečiau ir lėčiau. Juos buvo daug sunkiau aptarnauti.

1905 metų sausio 2 dieną japonai sumušė rusų karo jėgas Port Arture, o mes gavome įsakymą trauktis Mukdeną.

Man ysią laiką degė veidas. Vietomis buvo juodi parako taškai. Gydytojas mano veidą ištepė ir sake, kad praeis, bet gana ilgai nepraejo.

Man teko būti liudininku Port Arturo pasidavimo. Uostą rusams atidavė gen. Stoesselis, kuris komandavo visomis tame ruožė buvusiomis rusų karo jėgomis. Pasakojo, kad jis buvo japonų artilerijos šoviniu užmuštas. Jis rengėsi išvažiuoti iš Port Arturo stoties, bet japonų paleistas sprogamas šovinyms jį užmušė visai prie vagono.

Gent. Stoesselio mirties nemaciau, bet kavaleristų tarpe tada ejo tokios šnekos. (B. d.)

Nusikalstamas išdykavimas
Darbo dienos rytą, pirmadienį, ką tik po vidurnakčio, 15 metų vaikėzas, kurio kaip nepilnamečio pavardė neskelbiama, prie 69tos gatvės ir Ashland Ave. iš autobusų depo pasisėmė CTA autobusą ir išvažiavo "pasivažinėti". Kol vaikėzas pagaliau apie 1:40 val. ryto buvo prie St. Louis ir Madison gatvių sustabdytas jis jau spėjo užgauti ir sužaloti 4 parastatytus automobilius ir sužeisti 4 žmones. Vaikėžis jaunuolių teismas paskirtas rugsėjo 20 dieną, o iki tol nusikalstelis paliktas tėvų globoje.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BUTINI KRIKŠČIONIUI

Skaugė yra žiauri kaip kapas: jos anglis yra kaip anglis ugnies, degančios baidėtinai liepsna. Sal. A. Gies. 8:6.

Skaugė yra vienas iš didžiųjų priešų Krikščioni kariaujančiųjų priešų. Ją turime žudyti iš pirmo pamatymo, kaip Dievo ir žmonių priešą, ir visokio gero principo priešą; o jei ji sutersė mūsų širdis nors ant trumpos valandos, tada turime pasistengti nuvesti jas per dvasią šventumo ir meilės. Skaugė yra netikėtai savaimė didis baidėtinai, bet būkime užtikrinti, kad jos nuodingieji nagai pažeis ir pavojingai pagadins kita, ir abelnai sukels visokių vargus ir ant galo praužti tam, kuris užlaikys ją savo širdyje. Skaugė yra minčių nuodėmė, minčių nedorybė, kuri greit veda žmogų į nuodėmę ir į baltus darbus. Jeigu viena syki užnuodiname savo mintis skaugė, tada turime pridėti didį pasistengimą pilnai nuvalyti save; ji labai greit pritraukia prie savęs viską kas turi jos panašumą ir lygybę.

Kristus pasakė, kad jis įstels bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienas aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristus bažnyčia. Jis visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygotėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parasytė tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŽENOMAS VIETA
REpublic 7-3666 REpublic 7-5664

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktoriu
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TUMME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASATIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911
GARSINKITĖS NAUJIENOSE
5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, SEPTEMBER 5, 1973

GRADINSKAS
GRUNDIG
RADIJAS
TIK \$14.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINCIJA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2847 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8963

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gėtos ir vaikai antkapų papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING
Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11—12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmdienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HElock 4-8418
7189 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

A. A.
ANDREW BALCHUNAS
Gyv. 2020 W. 69 Place
Mirė 1973 m. rugsėjo mėn. 3 dieną 9:00 val. ryto, sulaukęs 79 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kudirkos Naumiestyje. Amerikoje išgyveno 61 metus.
Paliko nuliūdę: žmona Sophie, pagal tėvus Tamašūnaitė, 2 sūnus — Andrew Jr., marii Aldona, ir John, marii Pat, 9 anūkal, 1 proanūkė, brolis Antanas su šeima ir kiti gimines, draugai bei pažįstami.
Lietuvoje liko daug giminių.
Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.
Ketvirtadienį, rugsėjo 6 dieną 9:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Andrew Balchunas gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsivėkinimą.
Nuliūdę lieka:
Žmona, sūnus, anūkal, proanūkė, brolis ir gimines.
Laidotuvių Direktorai Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1973 m. rugpjūčio mėn. 19 dieną mirė mūsų mylima motina, senelė ir prosenelė
A. A.
MARY KAMINSKAS
Gyv. Compton, Calif. Anksčiau gyv. Cicero, Ill.
Gimusi Lietuvoje, Raseinių apskr., Viduklės parapijoje, 1891 m. rugšėjo mėn. 3 dieną.
Paliko nuliūdę:
De sūnus — Walter ir Stanley Tamulihis, 5 anūkal ir proanūkas bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.

STEFANIJA NEIMANTAS
Pagal pirmą vyrą Stone
Pagal tėvus Girkont
Gyveno 3120 So. Lituania Avenue
Mirė 1973 m. rugsėjo mėn. 4 dieną, 2:45 val. ryto. Gimusi Lietuvoje, Raseinių apskr., Sidavos par. Amerikoje išgyveno 59 metus.
Paliko nuliūdę: vyras Vilius, duklė Florence Demereckis su ženu ir anūke Joyce, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituania Avenue.
Penktadienį, rugsėjo 7 dieną, 1:00 val. po pietų bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Stefanijos Neimantas gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šiose laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsivėkinimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, duklė, žentas ir anūke.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. 927-3401.

AGNES SNYDER
Pagal pirmą vyrą Jankeliūnas
Mirė 1973 m. rugsėjo mėn. 2 dieną, 8:45 val. vak., sulaukusi 85 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Raguvos parap., Panevėžio apskr.
Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko nuliūdę: sūnus Raymond Jankel, jo žmona Volga, 2 dukterys — Aldona Elsborg, jos vyras Victor ir Irene Michaels, jos vyras Henry, anūkal — Cynthia ir Edmund Terrydis, William ir Linda Jankel, Patricia ir Donald Hanes, Anita ir Terry Hill ir Ronald Michaels, 5 proanūkal ir kiti gimines, draugai bei pažįstami.
Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.
Ketvirtadienį, rugsėjo 6 dieną 10:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.
Visi a. a. Agnes Snyder gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsivėkinimą.
Nuliūdę lieka:
Sūnus, dukterys, anūkal, proanūkal.
Laidotuvių Direktorius Donald Petkus. Tel. 476-2345.

Šaunus pobūvis Mackevičių sodyboje

Rugsėjo 2 d., pasiliks daugelio metropolinės Chicago lietuvių atmintyje kaip viena iš ypatingai naudingai praleistų dienų.

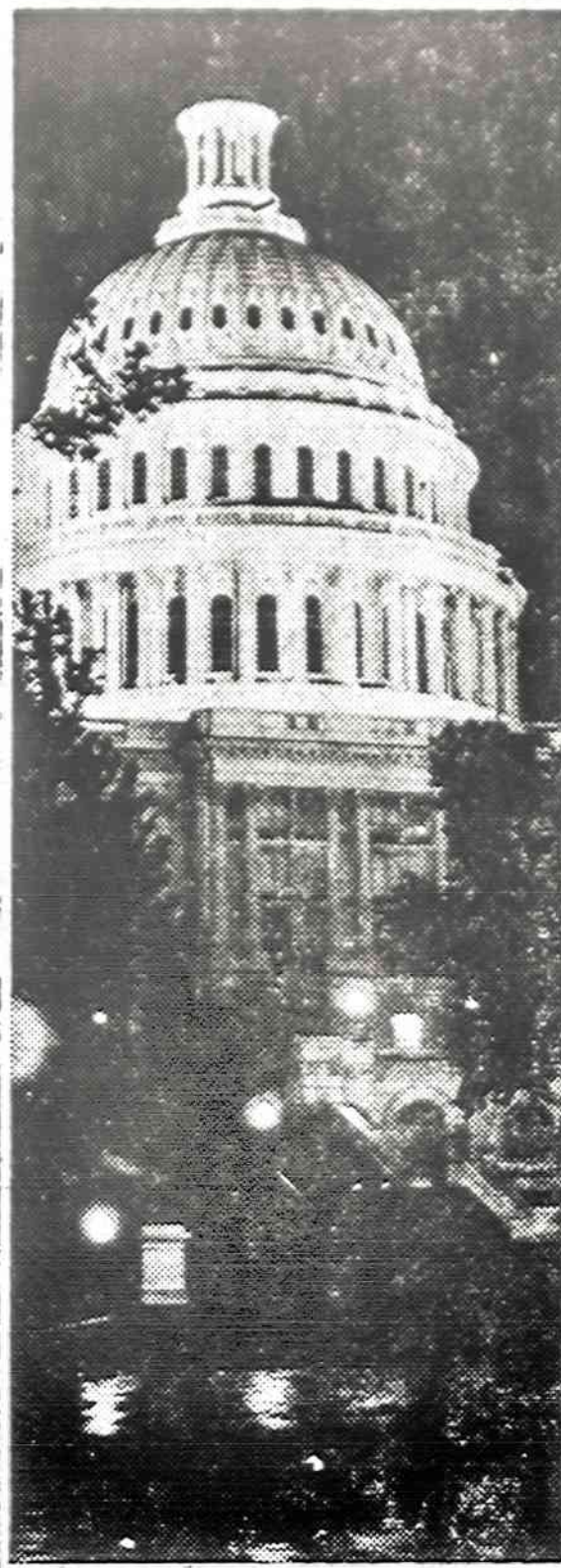
Oficialiai buvo paskelbta, kad tą dieną Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos Centro Komitetas drauge su Chicago skyriumi Darbo Dienos savaitgalio metu, rugsėjo 2 d. Faustinos ir Mečislavo Mackevičių sodyboje, Lockport, Ill., rengia gegužinę, kuri savo pobūdžiu bus skirtinga nuo šiaip jau įprastų gegužinių. Tikrai, įvykis buvo skirtingas nuo įprastų gegužinių! Tai buvo L. V. L. Sąjungos narių ir vienminčių bičiulių sąskrydis bei pasitarimas, pasidalinimas mintimis gyvenamojo momento aktualijomis; buvo atnaujinamas labai senos varpininkų - liaudininkų tradicijos, kai dar caro Rusijos laikais pirmą kartą rinkdavosi į tokio pobūdžio suėjimus. O kadangi erdvi p. p. Faustinos ir Mečio sodyba pasirodė ir viduje ir lauke ideali tokiam subuviuviui vieta, tad jam visiškai tinka prikergti ir šaunios gegužinės priedą.

Kvietimuose dar pasakyta, kad "savo dalyvavimu ne tik praskaidrinsite nuotaikas savo bičiulių, eilę metų dirbančių ne-

lengvą organizacinį darbą, bet ir jiems suteiksite paskatinimą ir ryžtą tolimesniai darbui. Drauge išreikšime savo meilę kentičiai Tėvynei ir rūpestį jos likimu".

Reikia pasakyti tie žodžiai pataikė į derlingą dirvą, nes senų ir jaunų Sąjungos narių ir bičiulių vieninčių, abiejų lyčių privažiavo pasigėrėtinai apšičiai.

Dėl pačios sodybos. Jei gražioji, vaišingoji Mackevičių sodyba kokio, iškalbingo, su poetiška gyste, reporterio būtų seniau aprašyta ir pavaiduota, kaip kad ji yra, tai tokių sąskrydžių, gegužinių, pobūvių ir subuviuvių čia nebeapsiginti! Pasirodo, Illinoisuje gražių vietų esama, o tų gražių vietų viena gražiausių besanti F. ir M. sodyba. Tik ją surasti reikia specialaus žemėlapiu, o tokiais rengėjai buvo aprūpinę visus pirmą kartą tuos krūmus, parkais ir sodybomis bei kryžkelių kryžkelėmis išmargintus Des Plaines paupius. Nepaisant to viso, niekas nepaklydo. Daug mielių gerų pažįstamų, senai bematytų bičiulių būriai sodybos vešlių, didelių medžių pavėsyje prie stakų jau besivažiavo, kiti prie neišsėmiamo gaivos šaltinio atvažiu-

Washingtonė svarbesni pastatai naktį apšviečiami ir sudaro gražų vaizdą.

jant pridulkėjusias gerkles bemazgoja.

Svetingasis šeimininkas mielasis Mečys Mackevičius parodė savo barteriškę miklumą, pildamas pilną po pilno ir vis su kaupu! Greit tačiau talkon pribuvo pagarsėjęs vaišintojas Vacys Dalinkevičius ir amžinai linksmas pilstytuojas "lietuviškasis žydėlis" Simokaitis. Taip "ant pirmos pažinties", ant "seno besimatymo" ir visomis septyniomis kitomis progomis besiveikinant buvome pašaukti vidun, kur jau radome, lyg bitelių spiečių aplink medaus korus besikraunančius ir besikraunančius į lekštes valgomas gėrybes nuo lietuviško smorgosbord skanėčių apdėtų ilgų stalų. Besižingeidaujant, kas patiekė tą gausybę ir įvairybę skanėstų, buvo gautas lakoniškas atsakymas: "Faustina. Lidija ir Vacys!" Bičiulių ir artimų saviškių tarpe pavardės nevertojamos.

Pavyko svetelių tarpe išsityti daktarus Balį Matulionį su žmona, Saulius (daktaras ir daktarė), Dr. Jakštas, Dr. Bakšys; Smulkščiai (Liudas ir Dr. Laimutė), Jonas Bertašius su žmona; istorinės Dr. Vanda Srugienė ir Krasauskaitė; prof. Dr. Balys Vitkus; Simokaičiai, Bo-reišos, Urbeliai, Muriniai, Daidilkos, Briškaičiai, Lazauskai, Skorupskai, Luneckai; Vaclovas Dalinkevičius, Jonas Karvelis, Jonas Kaunas, Stasys Dagys, Juozas Toliusis, Martynas Gudelis, Aleksandras Tornau, Stepas Paulauskas, Bernardas Zukauskas, Balys Vosylius. Kiti buvo išsiskaidę po kambarius, po sodelius, po darželius ir po medžių šešėlius, alieis, kad visą pilną sąrašą sudaryti buvo neįmanoma. Vėliau atsilankė ir inž. Rudis su ponija Marija Rudienė ir prof. Dr. P. Jonikas su žmona.

Antroji sąskrydžio dalis vyko gyvenamųjų namų salikėje, kuri jau iš anksto buvo paruošta skaitlingam posėdžiui. Pirmoje eilėje buvo pasodinti trys seniausieji valstiečiai liaudininkai — Dr. Balys Matulionis, agr. Jonas Bertašius su laikraštiniškas Juozas Pronskus, kuriems buvo prisegta po raudoną krizantemą ir Sąjungos pirminkas pasakė po trumpą gerą žodį...

Sekė VLKko vicepirmininko Juozo Audėno pranešimas, kurį perskaitė Vlko ir Tautos Fondo įgaliotinis prof. Balys Vitkus. Pranešimas perspausdinamas Naujienose. Antras savo pranešimą skaitė "Sėjos" redaktorius Liudas Šmulkštys tema, kaip atskirti bendravimą nuo bendradarbiavimo. Dėl prane-

šimų buvo trumpos diskusijos; plačiau pasisakė Dr. Matulionis.

Po to svečiai ir viešnios vėl išsiskirstė būreliais puikiam kieme medžių pavėsyje trečios programos dalies, tikriau pasakiusios pirmosios dalies testai.

Nė kuomet nemėgstu su pirmaisiais iš piknikų važiuoti, bet iš šio net su paskutiniais išsiskrausti vis dar atrodo labai per anksti...

Garbingi bičiuliai Faustina ir Mečislavas Mackevičiai, L. V. L. S. Centro Komitetas ir Chicago skyrius ir daug darbu įdėjusieji tam nepamirštamam pobūviui suruošti talkininkai talkininkės yra verti daugiau negu padėkos!

J. Pr.

Santaros — šviesos 20-sis suvažiavimas

Santaros — šviesos Federacijos 20-tasis suvažiavimas įvyks š. m. rugsėjo 6 — 9 dienomis Tabor Farmoje, Sodus, Michigan.

Suvažiavimo programoje dalyvauti yra pakviesti šie asmenys: dr. Elona Vaišniene, prof. Vytautas Vardys, sol. Aldona Stempuzienė, prof. Julius Slavėnas, Liūnė Šutema, Vincas Trumpa, prof. Rimvydas Šilbajoris, Vitalija Bogutaitė, dr. Kostas Ostrauskas, Skirmantė Kondratienė, prof. I. Vytautas Doniela, živilė Bilaišytė, Marius Katiliškis, Audronė Mišūnienė, prof. Rimas Vaišnyš, Eglė Juodvalkytė, Ramūnas Kondratas, Austė Pecūraitė, prof. Algis Mickūnas, Rasa Šilėnaitė, Henrikas Nagys, prof. Romas Mišūnas, komp. Darius Lapinskas, Rimas Vėžys, Antanas Gustaitis, prof. Vytautas Kavolis.

Suvažiavimo metu įvyks muzikos ir poezijos vakaras, Lietuvos ex libris paroda, nauju Algimanto Mackaus Fondo leidinių pristatymas. Bus ir spaudos kioskas.

Rengėjai prašo nakvynes užsakyti ne vėliau kaip rugsėjo 3 d. adresu: Tabor Farm, Sodus, Mich. 49126. Telefonas (616) — 925 — 6404.

Penktas karščio rekordas

Darbo Diena, rugsėjo 3 d. buvo dešimtoji diena be pritraukos termometrui kasdien rodant daugiau kaip 90 laipsnių temperatūros. Antradienis, rugsėjo 4 d. išaušo žadėdamas panašią dieną. Jei šios dienos temperatūra vėl pakils aukščiau 90 laipsnių (10 valandą ryto šias elutes rašant termometras rodė dar "tik" 85) tai bus penktieji rekordiniai metai Chicago istorijoje. Po 11 dienų be pritraukos aukščiau 90° temperatūros buvo 1953, 1954, 1955 ir 1959 metais.

Tiesa, pirmadieni, per Darbo dieną įvyko laukiama, bet labai trumpa permaina: prie 93° temperatūros apie 5 val. po pietų staiga Chicagoje pradėjo į langus berli krušą ir pasigirdo pora perkūnijos trenksmų: po to šiek tiek palijo ir vėl dangus nusiskaidrino, o žemėje vėl pasidarė šilta ir trošku. Per porą valandų tarp 5 ir 7 val. popiet temperatūra buvo nukritusi iki 76 laipsnių.

Vėl 2 merginos nužudytos

Pirmadienį, rugsėjo 3 d. anksti rytą 1 val. pravažiuojantis žmogus rado negyvą jauną moterį automobiliams pastatyti aikštėje Linkolno parke prie Belmont Harbor. Policija netrukus netoliese rando ir antros jaunos moters (abidvi juodukės) lavoną. Viena nušautas 25 kalibro revolveriu į kaktą, antroji tuo pačiu ginklu į pakaušį. Nustatytos asmenybės — Rosemary Brown, 23 metų ir Sandra Johnson 20 metų. Miss Brown buvo nėščia. Viena turėjusi 2 vaikus — 1 ir 4 metų, antroji viena vaiką 5 metų amžiaus.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

FACTORY LINDBERG

An outstanding company and mfr. of industrial heat treating furnaces offers you permanent positions and an opportunity to learn and work in many trades. Must have experience and able to work from blueprints.

DAY SHIFT ASSEMBLERS (Millwrights and pipe fitters) NIGHTS ASSEMBLERS MILLWRIGHTS and PIPE FITTERS

(Part Time available 6 to 10 P. M.)

LINDBERG 2450 W. HUBBARD

Across the street from the Milwaukee Rd. Western Ave. Depot. 666-3443 An Equal Opportunity Employer

STOCK HANDLERS

Need (2) for lite warehouse work in fast paced music industry. H. S. grads only. These are full time permanent positions. Integritiy test required. 342-8600 Mr. DADIER

MAINTENANCE MAN

Experienced only. Heat treating plant. 847-1160

AUTO BODY SHOP FOREMAN

Big shop — plenty of work. Salary plus hospitalization and fringe benefits. See Mr. LIBERMAN: 833 CENTRAL HIGHLAND ILL. 432-4000

FACTORY HELPERS STEADY, FULL TIME DAYS

RHOPAC, INC. 3425 CLEVELAND ST., SKOKIE PHONE: 673-8020

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

LIVE IN HOUSEKEEPER OR GO.

5 day week. In Dr. home, one school age child, own room & bath, good wages, beautiful home for right person. — References necessary. Near all transportation 363-1046

GIRL FRIDAY

For major Chicago Food distributor. Must type. Customer relations and order taking plus various other duties. BITO' GOLD 1315 W. BELMONT 477-8600

DEPENDABLE WOMAN

5 Days per week. 8 A. M. to 4 P. M. Steady. One infant child. Light house keeping. Salary open. References Good transportation. 675-3354

SECRETARY GENERAL OFFICE

No shorthand. Must like detail and be good typist. Interesting varied duties in busy small, quiet. Loop office Excellent benefits. 427-5315

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS 4 1/2 KAMBARIU BUTAS. Suaukusiems, Brighton Parke. Yra garažas. Skambinti iš ryto iki 12 val. ir vakarais po 6 val. — 847-5824.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIU NAMU BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL GR 6-4421 6200 So WESTERN AVE.

Katalikų mokyklų krizė

Kardinalas Cody perspėjo Chicagoje ir apylinkėse gyvenančius katalikus, kad įvyks didelė krizė, jei parapijos nepadidins pinigines aukos savo mokykloms. Kardinalo laiškas buvo perskaitytas iš sakyklų visose 460 arkidieozijos parapijose.

"Išlaikysime tas mokyklas tiek ilgai, kiek katalikai norės", skelbia kardinalas. "Jūsų pagalba yra būtina".

"NAUJIENOS" KLEKVIENO LIETUVIO

DRAUGAS IR BIČIULIS

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RČŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NORITE PIRKTI AR PARDOUTI NAMĄ? SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS FRESIDE REALTY — Tel. 585-2064

Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲ DRAUDIMŲ NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS BUD'S REAL ESTATE 4369 ARCHER AVE., CHICAGO TEL. — 254-5554

REAL ESTATE — OUT OF TOWN Nuosavybės — kitur

FLORIDŲ — ST. PETERSBURG IR APLINKĖ Island Real Estate 4506 Gulf Blvd. St. Petersburg Beach, Fl 33706 Area code 813 362-1441 LAIMA JAKUŠOVAS, brokeris

NAMŲ REMONTAS PRIEINAMA KAINA

Irengiu ir taisy kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: šaligatvius, laiptus ir t. t. ZIGMAS Tel.: 778-0838 ar 651-9625

K. FRINGIS CALIFORNIA SUPPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

ARTI 5470S IR CILIFORNIA.

Didelis, geras 5 kambarių medis su garažu \$15,900. BARGENAS. 2 aukštų apartamentinis mūras. Prie parko. Apie \$16,000 pajamu. Naujai sutvarkytas beismantas. Vertas \$68,000 ir daugiau.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washenaw Ave. RE 7-7200

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7457 Beto daromi ir lūdujami vertimai pilnadieni pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-3930

Halsted tiltas uždarytas

Pranešama, kad Halsted gatvės tiltas skersai Chicago upe dėl remonto bus uždarytas kasdien nuo 6 val. ryto iki 6:30 val. vakaro per 4 savaites, būtent nuo rugsėjo 9 d. iki 27 dienos ir vėl nuo 7 iki 21 d. spalio.

Važiuojantieji Halsted gatve turi daryti vingį rytų pusėn Cermak ir Archer gatvėmis, prie kurių pastatytos barikados, jei kas per klaidą nenuvažiuotų Halsted gatve iki pat tilto.

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69TH STREET Tel.: RRepublic 7-1941

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 69th ST., CHICAGO Telef. 434-4660

HOME INSURANCE

Call: Frank Zepolis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

MONEY MAKES MONEY. Mail \$12.00 (returnable if not satisfied) for complete information on how \$6,039.00 can earn \$100 weekly or \$10,278.00 can earn \$200 weekly. Member BETTER BUSINESS BUREAU Mail to: ALLIED PRODUCTIONS, INC. 1644 Dekalb Ave. N. E. Atlanta, Georgia 30317 or Phone: (312) 695-1766 — Mr. JERSEY

Prof. Vaclovo Biržiškos **SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA** Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 225 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00. Abi knygas gausite, jei pinigus pasiųsite tokiu adresu: **NAUJIENOS** 1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ 2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787 Didelis pasirinkimas įvairių prekių. AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAL.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320 Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Cerifikatai. V. VALANTINAS

NAUJIENŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat už atliepimus laiškus ir pareiškimus, kurie rado teigiamą atgarsį visu lietuvių protuose bei širdyse pačioje vajaus pradžioje. Antrajame vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiamą paramą aukomis, bet ir į kiekvienam laikraščiuvi brangiausią dovana — naują prenumeratorių, kad nuolat didėjančią jų skaičių būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeltinai kainos. Naujienos savo tiksli informacija ir laikovena, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visu lietuvių dėmesį ir noramus. Reikia, kad tas dėmesys ir parama būtų konkreti. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinti Naujienas, besistengiant surasti bent po viena naują skaitytoją. Visi lietuvių yra kviečiami užsiskirti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos ir net būtinos.

Chicagoje, priemiesčiuose ir Kanadoje Naujienos metams — \$22.00 pusel metų — \$12.00, trims mėnesiams — \$7.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$20.00, pusel metų — \$11.00, vienam mėnesiui — \$3.00. Užsieniuose — \$23.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS 1739 So. HALSTED ST. CHICAGO, IL 60608

Siunčiu dol.

Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskaitusiam naujam skaitytojui.

Užsakau Naujienas savo kaip dovana proga.

Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siųsti raginimo.

Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____ ADRESAS _____

PAVARDĖ IR VARDAS _____ ADRESAS _____

Parasas _____